

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2023

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative
(asigurare transfer atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea
unor acte normative)**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Veronica SIREȚEANU

Ministrul justiției

Veronica MIHAILOV-MORARU

Lege

pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative)

Art. I – Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art. 544) se modifică după cum urmează:

1. Articolul 25:

la alineatul (2), după cuvintele „Legii privind redresarea și rezoluția băncilor” se completează cu textul „și a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare”;

la alineatul (3), după cuvintele „Legii privind redresarea și rezoluția băncilor,” se completează cu textul „și a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare”;

2. Articolul 75¹:

la alineatul (1), textul „băncii/unității de schimb valutar” se substituie cu sintagma „entității supravegheate”;

la alineatul (8):

în prima propoziție, cuvântul „băncii” se substituie cu textul „entității supravegheate, cu excepția celei menționate la alin. (9),”;

în propoziția a doua, în ambele cazuri, cuvântul „băncii” se substituie cu sintagma „entității supravegheate”.

3. Articolul 75²:

se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) Sancțiunile, măsurile sancționatoare și măsurile de supraveghere, care pot fi aplicate de Banca Națională a Moldovei față de subiecții prevăzuți în Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, se aplică de către organele de conducere ale Băncii Naționale împuternicite în acest sens conform Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.

(2²) Sancțiunile, măsurile sancționatoare, măsurile de supraveghere, măsurile de remediere și măsurile de stabilizare, care pot fi aplicate de Banca Națională a Moldovei față de subiecții prevăzuți în Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut, Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit și în Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebanară, se aplică de către guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernatori, cu excepția celor de suspendare sau retragere a licenței ori a altui act cu caracter permisiv sau de radiere din registru, care sînt de competența Comitetului executiv.”.

la alineatul (3), cuvintele „și a măsurilor de remediere” se substituie cu textul „, a măsurilor de remediere și a măsurilor de stabilizare”;

la alineatul (11):

la litera a), în ambele cazuri, cuvântul „băncii” se substituie cu cuvintele „entității supuse supravegherii”;

la litera b) și litera c), cuvintele „unității de schimb valutar” se substituie cu cuvintele „entității supuse supravegherii”.

Art. II. – Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.112-116, art.506) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 28 alineatul (6), sintagma „autorității de supraveghere” se substituie cu cuvintele „de stat”.

2. La articolul 31 alineatul (9), numărul „10” se substituie cu numărul „30”;

3. Articolul 46 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea asociațiilor, membrii și administratorii acestora.”

4. Denumirea capitolului X va avea următorul cuprins: „ÎNCĂLCĂRI, SANCTIUNI ȘI MĂSURI DE STABILIZARE. FONDUL DE STABILIZARE”.

5. Articolul 49 va avea următorul cuprins:

„Articolul 49. Încălcări, sancțiuni și măsuri de stabilizare

(1) Încălcări se consideră:

a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;

b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele cu caracter permisiv prevăzute de prezenta lege;

c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri de stabilizare dispuse de autoritatea de supraveghere și/sau încălcarea acordului privind măsurile de stabilizare;

d) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală, inclusiv în scopul prezentării incorecte a situației financiare;

e) neraportarea, raportarea cu întârziere, admiterea încălcărilor la prezentarea situațiilor financiare și altor rapoarte și informații sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii;

(2) Dacă se constată că asociația de economii și împrumut, asociația centrală și/sau administratorii asociației/asociației centrale au admis încălcări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:

- a) avertisment în scris;
  - b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a asociației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente împrumuturilor acordate, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;
  - c) amendă aplicată administratorilor, în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:
    - 1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, precedente datei la care s-a constatat fapta;
    - 2) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;
    - 3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;
    - 4) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;
  - d) suspendarea licenței;
  - e) retragerea licenței;
  - f) retragerea confirmării din funcție a administratorilor;
  - g) plasarea asociației sub administrare specială în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii.
- (3) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin.(1), fie în cazul în care s-a înrăutățit starea financiară a asociației, autoritatea de supraveghere este în drept să aplice următoarele măsuri de stabilizare:
- a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;
  - b) să dispună restituirea față de debitor a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de împrumut, în cazul încălcării prevederilor art. 8 alin. (3³) lit. b) și ale art. 10 lit. h) și i);
  - c) să încheie cu asociația un acord care prevede măsuri de stabilizare;
  - d) să interzică angajarea într-un nou tip de activitate;
  - e) să impună cerințe suplimentare de raportare;
  - f) să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege pînă la lichidarea încălcărilor constatate;
  - g) să prescrie suspendarea sau eliberarea din funcție a administratorilor și/sau să impună asociației să nu achite nici unui administrator sau angajat al asociației suplimente, prime și alte adaosuri la salariul funcției;
  - h) să impună asociației să nu stabilească rate ale dobînzii la împrumuturi și la depuneri de economii la un nivel care ar putea influența negativ situația financiară a asociației;

i) să interzică desfășurarea activității prin anumite filiale, reprezentanțe și/sau să interzică constituirea filialelor și reprezentanțelor;

j) să dispună reorganizarea prin fuziune sau dezmembrare.

(4) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de stabilizare se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de stabilizare sau independent de acestea.”.

6. Articolul 55:

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Consiliul este constituit din 7 membri aleși pe o perioadă de 5 ani, de către adunarea generală a asociației centrale din lista de candidați nominalizați de către asociațiile care dețin licență de activitate. Președintele consiliului este ales și este revocat de către consiliu.”

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

„(8) Administratorii asociațiilor pot fi membri ai consiliului asociației centrale.”.

Art. III. – Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.316-321, art.546) se modifică după cum urmează:

1. În tot textul legii, cuvintele „autoritate publică competentă”, „bancă comercială” și „bănci comerciale”, la orice formă gramaticală, se substituie, corespunzător cu cuvintele „autoritate de supraveghere”, „bancă licențiată” și „bănci licențiate” la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 13 alineatul (6), textul „Legii nr.1227/1997 cu privire la publicitate” se substituie cu textul „Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate”

3. Articolul 17:

Alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Autoritatea de supraveghere exercită, în modul stabilit de prezenta lege:

a) reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit;

b) controlul surselor de formare a istoriilor de credit și a utilizatorilor istoriilor de credit, care nu sînt entități prevăzute la alin. (2).

(2) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit sînt entități supravegheate de Banca Națională a Moldovei conform Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, aceasta verifică, în cadrul procesului de supraveghere a entităților respective, veridicitatea informației prezentate de către acestea la biroul istoriilor de credit și a corectitudinii utilizării rapoartelor de credit.”; la alineatul (4), cuvintele „și Banca Națională a Moldovei vor avea” se substituie cu cuvintele „va avea”;

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane, să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea birourilor istoriilor de credit, persoanele cu funcții de răspundere, deținătorii de participațiuni/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.”.

4. La articolul 18:

alineatul (4) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins: „Pe toată durata desfășurării activității sale, biroul istoriilor de credit este obligat să respecte cerințele stabilite pentru obținerea licenței.”;

alineatul (5) se completează cu cuvintele „și se varsă la bugetul de stat”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins: „(6) Taxele pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copieii sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.”.

5. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

„Articolul 19. Încălări, sancțiuni și măsuri de remediere.

(1) Pentru încălcarea legislației privind birourile istoriilor de credit, birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit poartă răspundere materială, civilă, contravențională și penală în conformitate cu legislația.

(2) Încălări se consideră:

- a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;
- b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele cu caracter permisiv prevăzute de prezenta lege;
- c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri dispuse de autoritatea de supraveghere;
- d) neraportarea, raportarea cu întârziere sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii.

(3) În cazul în care biroul istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin.(2), autoritatea de supraveghere, poate aplica următoarele sancțiuni:

- a) avertisment în scris;
- b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională desfășurată în baza licenței, realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;
- c) amendă aplicată persoanei cu funcție de răspundere a biroului istoriilor de credit, în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

- 1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, precedente datei la care s-a constatat fapta;
  - 2) perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;
  - 3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;
  - 4) perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta.
- d) suspendarea licenței;
  - e) retragerea licenței.
- (4) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin. (2), autoritatea de supraveghere este în drept să aplice următoarele măsuri de remediere:
- a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;
  - b) să impună cerințe suplimentare de raportare;
  - c) să dispună efectuarea auditului tehnic independent în cazurile prevăzute la art.17 alin. (8);
  - d) să prescrie modificarea normelor privind funcționarea sistemului informațional și/sau a normelor de securitate informațională;
  - e) să dispună înlocuirea persoanelor cu funcții de răspundere.
- (5) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit sau utilizatorii istoriilor de credit, altele/alții decât entitățile supravegheate de Banca Națională a Moldovei, au admis încălcările menționate la alin. (2) lit.a), c) și d), autoritatea de supraveghere poate aplica acestora amendă în mărime de la 5 000 la 15 000 lei.
- (6) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.”.

Art. IV. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art.100) se modifică după cum urmează:

1. Se completează cu articolul 290¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 290¹**. Activitatea neautorizată pe piața financiară nebanară
Practicarea activităților profesionale pe piața financiară nebanară, reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei, fără act cu caracter permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective,
se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.”.

2. La articolul 304, alineatele (1) și (2), cuvintele „persoanele licențiate sau autorizate” se substituie cu textul „persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate”.

3. Articolul 304²:

la alineatul (1), cuvintele „Practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebancară fără licență sau autorizație” se substituie cu textul „Practicarea fără licență sau autorizație a activităților profesioniste pe piața financiară nebancară, care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare”;

la alineatul (6), cuvintele „persoanele licențiate sau autorizate” se substituie cu textul „persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate”.

4. La articolul 304³ alineatul (2), cuvintele „Desfășurarea activităților pe piața financiară nebancară cu încălcarea cerințelor” se substituie cu cuvintele „Desfășurarea activităților de către participanții la piața financiară nebancară cu încălcarea cerințelor”.

5. Articolele 305-310, 310² și 310³ se abrogă.

6. La articolul 402 alineatul (1), după textul „, 290” se completează cu textul „, 290¹”;

7. La articolul 404 alineatul (1), textul „,302-310³” se substituie cu textul „,302-304⁴, 310¹”;

Art. V. – Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 494) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Prezenta lege nu se aplică activităților licențiate, autorizate sau certificate din domeniul financiar (bancar și nebancar).”;

2. În Anexa nr. 1, rîndurile 15-23, inclusiv, se exclud.

Art. VI. – Articolul 99 alin. (3) lit. b¹) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art.661) va avea următorul cuprins:

„b¹) amendă aplicabilă administratorului, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, precedente datei la care s-a constatat fapta;

2) perioada totală lucrată în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;

3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

4) perioada totală lucrată în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;”.

Art. VII. – Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 108-112, art. 200) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (8), textul „Legea nr.190/1994 cu privire la petiționare” se substituie cu cuvintele „Codul administrativ al Republicii Moldova”;

2. La articolul 7 alineatul (4¹), după sintagma „birourilor istoriilor de credit” se completează cu textul „precum și solicită și utilizează informația de la birourile istoriilor de credit,”;

3. La articolul 11 alineatul (2), propoziția a doua va avea următorul cuprins: „Plata pentru eliberarea avizului autorității de supraveghere la constituirea organizației de creditare nebancară constituie 2000 lei și se varsă la bugetul de stat.”.

4. Articolul 20 alineatul (1):

la lit. b), cuvintele „neîndeplinirea prescripțiilor autorității de supraveghere privind înlăturarea încălcărilor în activitate” se substituie cu textul „neîndeplinirea prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a altor cerințe dispuse de autoritatea de supraveghere”;

se completează cu lit. e) și f), cu următorul cuprins:

„e) împiedicarea exercitării de către autoritatea de supraveghere a atribuțiilor de supraveghere.

f) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării incorecte a situației financiare”.

5. La articolul 23:

la alineatul (4), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) modul de prezentare a rapoartelor către autoritatea de supraveghere, inclusiv periodicitatea, forma și modul de completare al rapoartelor;”;

se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane, să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea organizațiilor de creditare nebancară, administratorii, deținătorii de participațiuni/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.”.

6. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 24.** Încălări, măsuri de remediere și sancțiuni

(1) Încălări se consideră:

- a) încălarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;
- b) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri dispuse de autoritatea de supraveghere;
- c) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării incorecte a situației financiare;
- d) neraportarea, raportarea cu întârziere sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii, inclusiv în adresa birourilor istoriilor de credit.

(2) Dacă se constată că organizația de creditare nebancară, deținătorii și/sau administratorii ei au admis încălări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:

- a) avertisment în scris;
- b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a organizației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente creditelor acordate/leasingului financiar, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 10000 de lei;
- c) amendă aplicabilă administratorilor, de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:
  - 1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebancară, precedente datei la care s-a constatat fapta;
  - 2) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebancară, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;
  - 3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebancară, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;
  - 4) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebancară, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;
- d) în cazul încălării prevederilor aplicabile deținătorului conform Regulamentului privind transparența structurii de proprietate a organizației de creditare nebancară, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.41/4/2018 – amendă aplicată deținătorului organizației de creditare nebancară în mărime de până la 50% din mărimea deținerii în capitalul social al organizației (calculată la valoarea nominală pentru organizațiile de creditare nebancară sub formă de societăți pe acțiuni);
- e) suspendarea activității ținând cont de prevederile art. 20 alin. (1) lit. b)-f);
- f) radierea din Registru ținând cont de prevederile art. 20 alin. (2) lit. b).

(3) În cazul constatării încălcărilor menționate la alin. (1) și/sau în cazul implicării acestora în activități dubioase ori riscante, autoritatea de supraveghere are dreptul să dispună organizației de creditare nebanară următoarele măsuri de remediere:

- a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;
- b) să dispună restituirea față de debitor a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de credit sau a valorii de intrare a bunului din contractul de leasing financiar. Prezenta literă se aplică în cazul încălcării prevederilor art. 5 alin. (3³) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e¹) și f);
- c) să prescrie modificarea mecanismelor, procedurilor și/sau a regulamentelor interne;
- d) să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege pînă la lichidarea încălcărilor constatate;
- e) să dispună încetarea desfășurării activităților prin anumite sucursale/oficii secundare;
- f) să interzică angajarea într-un nou gen de activitate de creditare nebanară;
- g) să interzică temporar exercitarea funcțiilor sau să dispună înlocuirea administratorilor;
- h) să impună cerințe suplimentare de raportare.

(4) În cazul încălcării prevederilor art. 5 alin. (3³) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e¹) și f), organizația de creditare nebanară are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale, debursate conform contractului de credit/leasing financiar acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezentele prevederi se aplică inclusiv în cazul în care organizația de creditare nebanară a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit/leasing financiar acordat.

(5) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.

Art. VIII. – La art. VIII alineatul (2) litera b) din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 235-239, art. 522), textul „transferul bazelor de date, pe suport de hârtie și în formă electronică” se substituie cu textul „transferul bazelor de date pe suport de hârtie și a copiilor bazelor de date în formă electronică, precum și a copiilor sistemelor informatice și a drepturilor de utilizare a acestora,”;

Art. IX. – Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.129-133, art. 229) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 10:

alineatul (17), textul „autorității de supraveghere” se substituie cu textul „de stat”;
alineatul (18) va avea următorul cuprins „(18) Taxa pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copieii autorizate sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.”;

2. La articolul 13 alineatul (2), cuvântul „contravenționale” se substituie cu cuvintele „conform prezentei legi”.

3. La articolul 14 alineatul (2), cuvântul „contravenționale” se substituie cu cuvintele „conform prezentei legi”.

4. La articolul 16 alineatul (5) lit. b), cuvântul „contravenționale” se substituie cu cuvintele „conform prezentei legi”.

5. La articolul 18 alineatul (3), textul „, , cu achitarea taxei corespunzătoare” se exclude.

6. Articolul 30:

la alineatul (16), sintagma „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Comisia Națională a Pieței Financiare”;

la alineatul (30) va avea următorul cuprins:

„(30) În condițiile alin.(25) al prezentului articol, prin derogare de la prevederile art.25 alin.(2) propoziția a doua și alin.(3) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, funcțiile membrilor consiliului societății și ale membrilor comitetului de audit pot fi exercitate de către angajații sau membrii organelor de conducere ale autorității de supraveghere. Desemnarea membrilor consiliului societății de asigurare sau de reasigurare și ai comitetului de audit este efectuată în conformitate cu prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, ale prezentei legi și ale altor acte normative și face obiectul aprobării autorității de supraveghere.”.

7. La articolul 82:

alineatul (9), prima propoziție va avea următorul cuprins:

„Pe perioada administrării speciale, drepturile și obligațiile consiliului societății și ale organului executiv din societatea de asigurare sau de reasigurare se suspendă, acestea fiind exercitate de către administratorii speciali.”.

se completează cu alineatul (9¹) cu următorul cuprins:

„(9¹) În cazul aplicării administrării speciale în calitate de instrument de rezoluție conform art. 80 alin. (7) lit. b), fără a aduce atingere alin. (9), drepturile și obligațiile acționarilor societății de asigurare sau de reasigurare se suspendă, cu excepția cazurilor de majorare a capitalului social și de convocare a adunării generale în acest sens.”.

8. Articolul 107 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Taxa pentru înregistrarea în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance constituie 200 lei pentru persoane fizice și 2000 lei pentru persoane juridice, și se varsă la bugetul de stat.”.

9. La articolul 108 alineatul (2) lit. d), după cuvintele „să desfășoare” se completează cu cuvântul „doar”.

10. La articolul 110:

la alineatul (5), cuvintele „autorității de supraveghere” se substituie cu cuvintele „de stat”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins „(6) Taxa pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copiei sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.”;

11. La art. 117, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Fără a aduce atingere prevederilor art. 122 alin.(9), la efectuarea controlului, la constatarea faptelor ce constituie încălcări, la aplicarea sancțiunilor și a măsurilor prevăzute de prezenta lege, se aplică corespunzător prevederile art. 75¹ alin. (1)-(4), alin. (7), alin. (8), alin. (10)-(11) și ale art. 75² alin. (3)-(6) și alin. (10)-(15) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și prevederile actelor normative ale autorității de supraveghere.”.

12. Articolul 122:

La alineatul (2):

litera a) se completează cu cuvintele „în scris”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) amendă aplicabilă persoanei cu funcție de conducere sau persoanei care deține funcție-cheie, din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare, din cadrul sucursalei societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe sau din cadrul intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări, în mărime de la 1 la 100 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, precedente datei la care s-a constatat fapta;

2) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;

3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

4) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;”;

se completează cu literele c¹)-c²), cu următorul cuprins:

„c¹) amendă, aplicabilă persoanei fizice care exercită atribuțiile funcției actuale, în mărime de la 10 000 lei pînă la 1 milion de lei;

c²) amendă, aplicabilă intermediarului în asigurări persoană fizică, de la 5000 lei pînă la 1 milion de lei;”.

la litera d), după cuvintele „de reasigurare” se completează cu textul „, sau sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, ”;

litera g), după cuvintele „de reasigurare” se completează cu textul „și/sau beneficiarului efectiv,”

se completează cu litera g¹), cu următorul cuprins:

„g¹) amendă de pînă la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat.”;

litera k) se completează cu cuvintele „sau ale sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe”.

Se completează cu alineatul (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) lit. a), c)-c²) și h) se aplică persoanelor cărora le poate fi imputată fapta, întrucît aceasta nu s-ar fi produs dacă persoanele respective și-ar fi exercitat în mod corespunzător responsabilitățile care decurg din îndatoririle funcției lor stabilite conform legislației, actelor normative emise în aplicarea prezentei legi și cadrului intern de administrare, ori, după caz, persoanelor în privința cărora Banca Națională a Moldovei constată că acestea nu acționează în conformitate cu regulile unei practici prudente și sănătoase și/sau că nu mai corespund cerințelor de reputație și competență adecvată naturii, extinderii și complexității activității participanților profesioniști pe piața asigurărilor și responsabilităților încredințate.

Alineatul (8) se abrogă.

Se completează cu alineatele (12) și (13), cu următorul cuprins:

„(12) Actele prin care sînt aplicate sancțiuni și/sau măsuri potrivit prezentei legi, se emit de către Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei. Sancțiunea prevăzută la alin. (2) lit. a) și măsurile de supraveghere prevăzute la art. 116 alin. (1) lit. a) și b) pot fi aplicate de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naționale a Moldovei.

(13) Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile prevăzute de prezenta lege sau independent de acestea.

Art. X. – Dispoziții tranzitorii și finale:

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 iulie 2023, cu excepția art. VIII și art. X alin. (2), (3) și (9), care intră în vigoare la data publicării prezentei legi.

(2) Pînă la 30 iunie 2023, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare stabilesc, de comun acord, un mecanism de actualizare periodică a copiilor bazelor de date în formă electronică și a copiilor sistemelor informaționale, transmise

în conformitate cu art. VIII alin. (2) lit. b) din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative.

(3) Pînă la 30 iunie 2023, Comisia Națională a Pieței Financiare transmite cu titlu oneros, la valoarea contabilă conform situației din data transmiterii, Băncii Naționale a Moldovei sistemele informatice „SIREM” și „RCA Data”, repozitoriile de fișiere și alte sisteme informatice, necesare pentru asigurarea implementării prevederilor Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative și pentru asigurarea exercitării atribuțiilor Băncii Naționale a Moldovei prevăzute la art. I din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative, precum și bunurile, drepturile și actele conexe sistemelor informatice respective. Comisia Națională a Pieței Financiare, prin decizie precedată de avizul pozitiv al Băncii Naționale a Moldovei, constituie comisia de transmitere și stabilește termenele de efectuare a transmiterii și de perfectare a actelor de transmitere, care nu vor depăși data de 30 iunie 2023, precum și termenele de efectuare a plăților. Actele de transmitere semnate pînă la 30 iunie 2023 vor produce efecte juridice la data de 30 iunie 2023. Prevederile prezentului alineat constituie temei pentru efectuarea transmiterii sistemelor informatice, a repozitoriilor de fișiere și a bunurilor, drepturilor și actelor conexe sistemelor informatice respective. Constituirea comisiei de transmitere, stabilirea atribuțiilor acesteia și transmiterea propriu-zisă se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 901/2015, în partea în care prevederile acestuia nu contravin prezentului alineat.

(4) În prevederile actelor normative adoptate de Comisia Națională a Pieței Financiare, în partea în care aceste prevederi se aplică societăților de asigurare sau reasigurare, sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, asociațiilor de economii și împrumut, birourilor istoriilor de credit și organizațiilor de creditare nebanară și/sau reglementează atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare în raport cu entitățile respective, orice referință la Comisia Națională a Pieței Financiare se consideră drept referință la Banca Națională a Moldovei. Banca Națională a Moldovei poate abroga total sau parțial actele normative adoptate de Comisia Națională a Pieței Financiare, în partea în care acestea se aplică entităților menționate în prima propoziție. Procesul de elaborare a proiectelor de acte normative, inițiat de Comisia Națională a Pieței Financiare pînă la 1 iulie 2023, va continua de la etapa la care aceste proiecte se află la data de 1 iulie 2023.

(5) Modificările prevăzute de Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative nu afectează valabilitatea licențelor, autorizațiilor, avizelor pentru înregistrarea de stat, aprobărilor, altor acte cu caracter permisiv sau a înregistrărilor, emise sau efectuate de Comisia Națională a Pieței Financiare pînă la 1 iulie 2023.

(6) Solicitățile cu privire la actele cu caracter permisiv (eliberare, reperfectare, eliberare copie, duplicat, etc.) sau solicitările de înregistrare, recepționate de Comisia Națională a Pieței Financiare în baza legislației care reglementează activitatea societăților de asigurare sau reasigurare, sucursalelor societăților de asigurare sau

reasigurare din statele terțe, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, asociațiilor de economii și împrumut, birourilor istoriilor de credit și organizațiilor de creditare nebancară și/sau atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare în raport cu entitățile respective, care nu au fost soluționate pînă la data de 1 iulie 2023, de la data de 1 iulie 2023 se vor examina și se vor soluționa de Banca Națională a Moldovei în conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea următoarelor condiții:

a) modificările prevăzute de Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative nu afectează valabilitatea oricărei operațiuni administrative efectuate de Comisia Națională a Pieței Financiare pînă la 1 iulie 2023 în legătură cu solicitarea cu privire la actul cu caracter permisiv sau solicitarea de înregistrare, inclusiv a oricărei solicitări a Comisiei Naționale a Pieței Financiare expediate solicitantului pînă la data de 1 iulie 2023;

b) termenul de finalizare a procedurii administrative, inițiate în baza solicitării cu privire la actul cu caracter permisiv sau a solicitării de înregistrare, se prelungește de la 1 iulie 2023 cu un termen egal cu termenul stabilit conform legislației în vigoare pentru soluționarea solicitării cu privire la actul cu caracter permisiv sau a solicitării de înregistrare. Prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative potrivit prezentului alineat nu afectează dreptul Băncii Naționale a Moldovei de a suspenda sau de a prelungi, conform legislației în vigoare, termenul de finalizare a procedurii administrative.

c) plata percepută de Comisia Națională a Pieței Financiare în legătură cu solicitarea cu privire la actul cu caracter permisiv sau solicitarea de înregistrare se transferă în conturile Băncii Naționale a Moldovei pînă la 5 iulie 2023 în cazul în care, potrivit legislației aplicabile pînă la 1 iulie 2023, plata se varsă la bugetul Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

d) de la 1 iulie 2023, Banca Națională a Moldovei poate dispune utilizarea sistemelor informatice ale Băncii Naționale a Moldovei în procesul de examinare a solicitărilor cu privire la actele cu caracter permisiv sau a solicitărilor de înregistrare. Banca Națională a Moldovei asigură informarea solicitanților cu privire la condițiile de acces și modul de utilizare a sistemelor informatice utilizate de Banca Națională a Moldovei în procesul de examinare a solicitărilor cu privire la actele cu caracter permisiv sau a solicitărilor de înregistrare.

(7) Orice procedură administrativă de control, inițiată și desfășurată de Comisia Națională a Pieței Financiare în baza legislației care reglementează activitatea societăților de asigurare sau reasigurare, sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, asociațiilor de economii și împrumut, birourilor istoriilor de credit și organizațiilor de creditare nebancară și/sau atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare în raport cu entitățile respective, care nu a fost finalizată pînă la data de 1 iulie 2023, de la data de 1 iulie

2023 se va realiza de Banca Națională a Moldovei în conformitate cu normele procedurale în vigoare de la 1 iulie 2023, cu respectarea următoarelor condiții:

a) modificările prevăzute de Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative nu afectează valabilitatea oricărei operațiuni administrative efectuate de Comisia Națională a Pieței Financiare pînă la 1 iulie 2023 în cadrul procedurii administrative respective;

b) fără a aduce atingere prevederii lit. c), termenul de finalizare a procedurii administrative de control se prelungește de la 1 iulie 2023 cu un termen egal cu termenul de finalizare a procedurii administrative de control stabilit conform legislației aplicabile activității administrative desfășurate de Comisia Națională a Pieței Financiare pînă la 1 iulie 2023. Prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative respective potrivit prezentului alineat nu afectează dreptul Băncii Naționale a Moldovei de a suspenda sau de a prelungi, conform legislației în vigoare, termenul de finalizare a acestei proceduri administrative;

c) în cazul în care, în cadrul procedurii administrative de control, Comisia Națională a Pieței Financiare a emis pînă la 1 iulie 2023 un act prin care se constată rezultatele controlului, termenul prevăzut la art. 75² alin. (4) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei curge de la 1 iulie 2023.

(8) Procedura administrativă, alta decît cea prevăzută la alin. (6) și (7), inițiată de Comisia Națională a Pieței Financiare în legătură cu activitatea societăților de asigurare sau reasigurare, sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, asociațiilor de economii și împrumut, birourilor istoriilor de credit și organizațiilor de creditare nebancaară, care nu a fost finalizată pînă la data de 1 iulie 2023, se va finaliza de Banca Națională a Moldovei în conformitate cu legislația în vigoare. În privința procedurii administrative respective, se aplică, în mod corespunzător, prevederile lit. a) și b) ale alin. (6).

(9) Cu privire la procedurile administrative menționate la alin. (6)-(8), Comisia Națională a Pieței Financiare, pînă la 30 iunie 2023:

a) transmite Băncii Naționale a Moldovei dosarele administrative referitoare la procedurile administrative respective. Transmiterea dosarelor administrative nu afectează competențele Comisiei Naționale a Pieței Financiare de desfășurare a procedurilor administrative pînă la 1 iulie 2023.

b) expediază participantului la procedura administrativă o notificare cu privire la realizarea procedurii administrative, începînd cu 1 iulie 2023, de către Banca Națională a Moldovei și cu privire la prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative potrivit prevederilor corespunzătoare ale alin. (6)-(8).

(10) Societățile de asigurare sau reasigurare, sucursalele societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, asociațiile de economii și împrumut, birourile istoriilor de credit și organizațiile de creditare nebancaară, în măsura în care au obligații de raportare cu periodicitate zilnică,

săptămînală, lunară sau trimestrială către Comisia Națională a Pieței Financiare conform legislației aplicabile pînă la 1 iulie 2023, vor prezenta rapoartele zilnice pentru ziua de 30 iunie 2023, rapoartele săptămînale pentru 26 iunie-2 iulie 2023, rapoartele lunare pentru luna iunie 2023 și cele trimestriale pentru trimestrul II 2023 Băncii Naționale a Moldovei, în termenele prevăzute de legislația în vigoare, prin sistemele de raportare ale Băncii Naționale a Moldovei. Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare vor asigura informarea reciprocă cu privire la datele raportate de entitățile raportoare menționate în prima propoziție pentru perioada de pînă la 1 iulie 2023.

(11) În privința plăților regulatorii încasate sau care trebuie încasate de la societățile de asigurare sau reasigurare, sucursalele societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări, asociațiile de economii și împrumut și organizațiile de creditare nebanară pentru anul 2023, Comisia Națională a Pieței Financiare rămîne responsabilă de restituirea, din contul bugetului său, a plăților regulatorii încasate de Comisia Națională a Pieței Financiare pentru perioada de după 1 iulie 2023 și de încasarea plăților regulatorii pentru perioada de supraveghere de pînă la 1 iulie 2023 în bugetul său.

(12) În procesele de judecată cu privire la insolabilitatea sau lichidarea silită a societăților de asigurare sau reasigurare, sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, asociațiilor de economii și împrumut, birourilor istoriilor de credit sau a organizațiilor de creditare nebanară, care sunt în curs de desfășurare la 1 iulie 2023, Comisia Națională reține calitatea de participant în procesele respective, pe care o deține la 1 iulie 2023.

(13) Cererile prealabile, depuse pînă la 1 iulie 2023 sau după această dată, împotriva actelor administrative sau inacțiunilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, emise sau manifestate pînă la 1 iulie 2023 în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. VIII alin.(3) din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative, se examinează de Comisia Națională a Pieței Financiare. Înainte de emiterea deciziei cu privire la cererea prealabilă, Comisia Națională a Pieței Financiare solicită opinia cu caracter consultativ a Băncii Naționale a Moldovei cu privire la proiectul de decizie elaborat de Comisia Națională a Pieței Financiare în cazul respectiv.

(14) Cererile de chemare în judecată, care se vor depune de la 1 iulie 2023, împotriva actelor administrative, operațiunilor administrative sau inacțiunilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, emise, realizate sau manifestate pînă la 1 iulie 2023 în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. VIII alin.(3) din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative, se depun către Comisia Națională a Pieței Financiare.

(15) În procesele de judecată în curs de desfășurare la 1 iulie 2023, care au ca obiect actele administrative, operațiunile administrative sau inacțiunile Comisiei Naționale a Pieței Financiare, emise, realizate sau manifestate pînă la 1 iulie 2023 în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. VIII alin.(3) din Legea nr. 178/2020 pentru

modificarea unor acte normative, Comisia Națională a Pieței Financiare reține calitatea de participant în procesele respective, pe care o deține la 1 iulie 2023.

(16) În procesele de judecată care vor fi inițiate de la 1 iulie 2023 și care vor avea ca obiect actele administrative, operațiunile administrative sau inacțiunile Comisiei Naționale a Pieței Financiare emise, realizate sau manifestate pînă la 1 iulie 2023 în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. VIII alin.(3) din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative, calitatea de participant în procesele respective revine Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

(17) De la 1 iulie 2023, instanța de judecată va atrage din oficiu Banca Națională a Moldovei în calitate de terț în procesele de judecată menționate la alin. (15) și (16). Comisia Națională a Pieței Financiare va informa instanța de judecată despre necesitatea atragerii Băncii Naționale a Moldovei în procesul de judecată.

(18) Procesele contravenționale, care sunt în curs de desfășurare la 1 iulie 2023, cu privire la contravențiile constatate de Comisia Națională a Pieței Financiare în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. VIII alin.(3) din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative, se vor finaliza cu participarea doar a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, fără atragerea Băncii Naționale a Moldovei în procesul contravențional.

(19) În legătură cu procesele de judecată menționate la alin. (12), (15) și (16), procesele contravenționale menționate la alin. (18) și procedurile de examinare a cererilor prealabile menționate la alin. (13), Banca Națională a Moldovei va transmite, la solicitare, Comisiei Naționale a Pieței Financiare informațiile necesare din cele care au fost transmise Băncii Naționale a Moldovei de către Comisia Națională a Pieței Financiare în temeiul prezentei legi și a Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative, și va permite persoanelor transferate la Banca Națională a Moldovei de la Comisia Națională a Pieței Financiare să participe la procesele sau procedurile respective.

(20) Comisia Națională a Pieței Financiare efectuează, din contul bugetului său, plata prejudiciilor și a cheltuielilor, stabilite prin hotărîre judecătorească sau decizie a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care sunt cauzate de actele juridice, actele administrative, operațiunile administrative sau inacțiunile Comisiei Naționale a Pieței Financiare, încheiate, emise, realizate sau manifestate pînă la 1 iulie 2023 în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. VIII alin.(3) din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative.

(21) Dacă în cadrul controlului asupra activității entităților supravegheate conform Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, Legii nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut, Legii nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit și Legii nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară, inițiat sau finalizat de Banca Națională a Moldovei de la 1 iulie 2023, se constată încălcări săvîrșite pînă la 1 iulie 2023, pentru care ar urma să fie aplicate sancțiuni contravenționale conform prevederilor în vigoare pînă la 1 iulie 2023, prin derogare de la art. 3 alin. (3) din Codul contravențional, aceste încălcări se vor sancționa în

conformitate cu prevederile în vigoare de la 1 iulie 2023 ale Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, Legii nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut, Legii nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit, Legii nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară și ale Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, sancțiunea contravențională fiind substituită cu amendă prevăzută de prevederile în vigoare de la 1 iulie 2023 ale legilor respective, care se va aplica în limitele valorii minime și maxime a sancțiunii contravenționale stabilite de prevederile în vigoare pînă la 1 iulie 2023 ale Codului contravențional. La sancționarea încălcărilor respective se aplică, mutatis mutandis, prevederile Codului contravențional privind prescripția răspunderii contravenționale, în vigoare pînă la 1 iulie 2023.

(22) Prevederile art. 3 alin. (3) din Codul contravențional nu se aplică în privința contravențiilor prevăzute la art. 305-310, 310² și 310³, care au fost constatate de către Comisia Națională a Pieței Financiare pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi.

NOTA INFORMATVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului.
Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative), denumit în continuare <i>proiect</i> , a fost elaborat de Banca Națională a Moldovei. Conform prevederilor pct. 40 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, proiectul este promovat de Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.
Proiectul este elaborat în vederea punerii în aplicare a prevederilor Legii nr. 178 din 11.09.2020 (în vigoare din 01.07.2023) pentru modificarea unor acte normative, care are ca finalitate atribuirea Băncii Naționale a Moldovei (BNM) a unor competențe de reglementare și supraveghere a sistemului financiar non-bancar, în particular, a atribuțiilor de licențiere/avizare/înregistrare, reglementare și supraveghere a activității asigurătorilor, reasigurătorilor, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din R. Moldova (BNAA), a asociațiilor de economii și împrumut (AEI), a birourilor istoriilor de credit (BIC) și a organizațiilor de creditare nebancaară (OCN) – atribuții exercitate în prezent de Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPf). Proiectul de lege are drept finalități: 1. Stabilirea cadrului legal necesar pentru a asigura buna desfășurare și finalizarea ordonată a transferului de competențe de la CNPF către BNM; 2. Asigurarea exercitării ordonate a competențelor atribuite BNM prin Legea nr. 178/2020, prin uniformizarea unor aspecte care vizează atribuțiile de supraveghere și control ale BNM.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.
Proiectul de lege include reglementări cu privire la: 1. Modificarea Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, precum și a legilor sectoriale (care reglementează activitatea entităților vizate de Legea nr. 178/2020) în contextul includerii noilor entități în aria de competență a BNM: modificările propuse la art. 75 ¹ și art. 75 ² asigură aplicabilitatea prevederilor acestor articole și față de entitățile a căror supraveghere va fi preluată de BNM; corelativ, legile sectoriale se completează cu prevederi privind aplicabilitatea prevederilor Legii nr. 548/1995 în cadrul procedurilor de control și de aplicare a sancțiunilor. Modificările propuse la art. 25 din Legea nr. 548/1995 se propun în legătură cu modificarea art. 30 alin. (30) din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare și de reasigurare, care este una imperativă în vederea asigurării continuității unor eventuale măsuri luate de CNPF în contextul prevederilor art. 30 alin. (25) și (30) din Legea nr. 92/2022. 2. Modificări în Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut, Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit, în Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară și Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare și de reasigurare, care presupun, în principal, revizuirea mecanismului de constatare a încălcărilor și de aplicare a sancțiunilor prin: a) substituirea sancțiunilor contravenționale cu sancțiuni de amendă conform legilor sectoriale respective. Având în vedere că actualmente entitățile vizate de Legea nr. 178/2020 pot fi atrase (pentru încălcarea legilor sectoriale precitate și a actelor normative ale autorității de supraveghere) atât la răspundere administrativă (conform legilor sectoriale respective), cât și la răspundere contravențională (conform Codului contravențional), precum și ținând cont de faptul că, potrivit legilor sectoriale, orice caz de nerespectare a obligațiilor prevăzute de lege sau de actele normative ale autorității de supraveghere se consideră încălcare, iminent intervine situația în care faptele considerate drept contravenții conform art. 305-310, 310 ² și 310 ³ din Codul contravențional, se vor considera, concomitent, încălcări potrivit legilor sectoriale. În contextul dat, pentru a asigura aplicarea unui regim uniform și previzibil pentru subiecții supuși supravegherii, în măsura în care interesul protejat prin normele punitive (administrativă și contravențională) este același, considerăm că este necesară menținerea a unei singure forme a răspunderii juridice pentru aceeași faptă și anume a răspunderii administrative, care este una mai eficientă, proporțională și cu efect descurajant, întrucât asigură atingerea scopului sancțiunii de executare a cerințelor prevăzute de legislația în vigoare, corectare a

comportamentului subiectului vinovat, remediere a deficiențelor constatate și/sau reparare a prejudiciului cauzat, prevenire a comiterii unor noi fapte atât de către același subiect, cât și de alți subiecți pe viitor, precum și a finalității de menținere și promovare a respectării legii și a actelor normative subordonate legii.

Proiectul de lege prevede o trecere la regimul de sancționare administrativă, cu un mecanism de determinare a sancțiunilor proporțional situației financiare a subiectului sancționat și cu luarea în considerare a gravității încălcării și a altor circumstanțe aferente. Modificările propuse derivă din faptul că regimul de sancționare actual nu oferă un cadru suficient și eficace pentru sancționare în cazul categoriilor de încălcări existente, inclusiv prin prisma existenței dualității de proceduri.

Totodată, unele categorii de persoane, conform cadrului legal actual nu pot fi sancționați decât prin aplicarea de sancțiuni contravenționale, a căror mărime nu este proporțională cu natura încălcărilor care ar putea fi admise. Spre exemplu, este de menționat că urmare a modificării cadrului normativ aferent sectorului de asigurări, sancțiunile contravenționale stabilite actualmente în Codul contravențional nu sunt suficiente pentru a putea responsabiliza anumite categorii de persoane în cazul încălcării cadrului normativ. Întrucât valorile maxime ale amenzilor conform Codului contravențional, constituie 150 u.c. (7500 lei) pentru încălcări în domeniul asigurărilor, 180 u.c. (9000 lei) în domeniul activității AEI și a BIC și 500 u.c. (25000 lei) în domeniul activității OCN (amendă maximă stabilită în 2020 pentru OCN), constatăm că sancțiunile contravenționale nu sunt eficace și proporționale cu faptele sau deficiențele care ar putea fi admise și nu sunt de natură de a avea un efect descurajant.

În acest context, relevăm, că potrivit principiilor ICP 10.6.4 (Insurance Core Principles) ale IAIS (International Association of Insurance Supervisors), „sancțiunile impuse de autoritatea de supraveghere trebuie să fie proporționale cu natura și gravitatea neconformării de către asigurator cu cerințele de reglementare. Încălcarile administrative sau procedurale vor atrage, în general, sancțiuni mai puțin severe decât încălcările care decurg din nerespectarea intenționată de către un asigurator a cerințelor de reglementare. Sancțiunea impusă ar trebui să fie suficient de disuasivă (descurajatoare) pentru ca asiguratorul, sau alți asigurator, să nu comită încălcări similare pe viitor.”.

Aplicarea unui regim sancționator unic este determinată și de dezideratul de uniformizare a procedurilor sancționatoare, desfășurate de BNM, avînd în vedere dificultățile pe care le-ar comporta coexistența a două proceduri de sancționare distincte în cadrul unei autorități publice (procedura administrativă și cea contravențională).

b) eficientizarea mecanismului de răspundere administrativă, similar entităților supravegheate de BNM prin:

- precizarea faptelor care se consideră încălcări;
- delimitarea clară a sancțiunilor aplicabile de măsurile care pot fi aplicate;
- precizarea modului de constatare a încălcărilor, de aplicare a sancțiunilor și a măsurilor, cu referință la prevederile Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

Totodată, în legile sectoriale respective se propun unele modificări pentru eficientizarea activității de supraveghere a entităților vizate de Legea nr. 178/2020, înlăturarea neconcordanțelor în textul legilor în legătură cu preluarea competențelor de BNM, revizuirea trimiterilor desuete și corelarea terminologică cu prevederile altor legi care reglementează domeniul financiar.

3. Modificări ale Codului contravențional care prevăd:

a) abrogarea articolelor 305-310, art. 310² și art. 310³: semnalăm, că abrogarea articolelor respective nu are ca scop dezincriminarea faptelor sancționate conform prevederilor acestor articole, ci doar substituirea contravențiilor din Codul contravențional cu norme punitive prevăzute de legile sectoriale;

b) revizuirea articolelor 304, 304² și 304³ în vederea asigurării aplicabilității prevederilor acestor articole doar în raport cu entitățile supravegheate de CNPF.

4. Modificarea Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în vederea corelării cu prevederile Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și ale Legii nr. 192/1998 cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare.

5. Regimul taxelor care se vor încasa de BNM:

- taxele încasate pentru actele sau acțiunile cu caracter permisiv eliberate sau realizate de autoritatea de supraveghere, aferente domeniilor care constituie obiectul transferului de competențe, să fie vărsate la bugetul de stat (și nu la bugetul autorității de supraveghere). Același regim este aplicat în prezent în cazul taxelor percepute pentru actele cu caracter permisiv eliberate de BNM entităților supravegheate;
- taxele de supraveghere a entităților supravegheate de BNM vor fi stabilite într-un proiect de lege distinct;
- taxele pentru servicii prestate terților, alții decât entitățile supravegheate, în măsura în care sunt prevăzute de lege, se exclud, iar cele prevăzute de actele subordonate legii, urmează a fi revizuite prin hotărîre emisă de BNM.

6. Modul de transmitere a bazelor de date electronice și a sistemelor informatice. Prevederea art. IX alin. (3)

<p>constituie decizie de transmitere în sensul pct. 9 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015.</p> <p>7. Modul de realizare a procedurilor administrative (de licențiere, de control, alte proceduri administrative) care sunt în curs de realizare la data de 1 iulie 2023.</p> <p>8. Modul de prezentare a rapoartelor după 1 iulie 2023.</p> <p>9. Situația proceselor de judecată, a proceselor de insolvență și de lichidare silită, care se propun a rămâne în gestiunea CNPF, precum și modul de implicare a BNM în procesele respective.</p> <p>10. Situația proceselor contravenționale în derulare la data de 1 iulie 2023, în legătură cu substituirea unor contravenții din Codul contravențional cu sancțiuni din legile sectoriale.</p> <p>11. Modul de examinare a încălcărilor comise până la 1 iulie 2023 (pentru care se aplică amenda contravențională), dar care au fost constatate de BNM după 1 iulie 2023 – BNM le va constata, le va examina și le va sancționa în conformitate cu legislația în vigoare de la 1 iulie 2023, dar ținând cont de limitele minime și maxime ale amenzii contravenționale și de prevederile privind prescripția răspunderii contravenționale, stabilite de prevederile Codului contravențional, în vigoare până la 1 iulie 2023.</p>
<p>5. Fundamentarea economico-financiară.</p> <p>Implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare din contul bugetului de stat.</p>
<p>6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.</p> <p>Proiectul de lege are ca obiect modificare unor legi, respectiv, în conformitate cu art. 64 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificările propuse în proiect se încorporează, de la data intrării în vigoare a dispozițiilor de modificare, în actele normative de bază la care se referă.</p>
<p>7. Avizarea și consultarea publică a proiectului.</p> <p>Proiectul de lege urmează a fi consultat public.</p>
<p>8. Constatările expertizei anticorupție.</p> <p>Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.</p>
<p>9. Constatările expertizei juridice.</p> <p>Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției.</p>
<p>10. Constatările expertizei de compatibilitate.</p> <p>Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu urmează a fi supus expertizei de compatibilitate.</p>
<p>11. Constatările altor expertize.</p> <p>Având în vedere că proiectul de lege nu are impact economic sau asupra bugetului public, proiectul nu este supus expertizei economice și expertizei financiare.</p>

TABEL COMPARATIV

la proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative)

Nr.	Prevederea actuală	Modificarea propusă	Prevederea după modificare
Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei			
1.	<p>Articolul 25. Incompatibilități și restricții</p> <p>(1) Membrii organelor de conducere ale Băncii Naționale nu pot fi deputați, membri ai Guvernului, membri ai vreunui partid politic sau formațiuni social-politice, nu pot face parte din autoritatea judecătorească sau din administrația publică, nu pot desfășura ori participa la activități cu caracter politic, nu pot face agitație electorală în favoarea vreunui partid sau formațiuni social-politice.</p> <p>(2) Membrii organelor de conducere și personalul Băncii Naționale nu pot exercita activități care ar putea genera un conflict de interese în procesul realizării de către aceștia a atribuțiilor de serviciu. Membrii Comitetului executiv nu pot exercita alte activități remunerate, cu excepția activităților didactice și științifice sau activităților prevăzute în regulamentul de funcționare al Comitetului executiv ori desemnărilor de către Banca Națională în temeiul Legii privind redresarea și rezoluția băncilor, caz în care mandatul se suspendă de drept.</p> <p>(3) Membrii organelor de conducere, timp de un an după eliberarea lor din funcție, nu pot activa în calitate de membri ai organelor de conducere ale entităților reglementate și supravegheate de Banca Națională, cu excepția desemnărilor de către Banca Națională în temeiul Legii privind redresarea și rezoluția băncilor.</p> <p>(4) Membrii organelor de conducere dețin funcții de demnitate publică prin numire și se supun prevederilor aplicabile ale legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică, în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.</p> <p>(5) Personalului cu atribuții de supraveghere îi este interzisă participarea în cadrul comisiilor de expertiză, precum și la orice alte acțiuni de verificare care excedează atribuțiile și competențele conferite acestuia prin lege.</p>	<p>1. Articolul 25: la alineatul (2), după cuvintele „Legii privind redresarea și rezoluția băncilor” se completează cu textul „și a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare”;</p> <p>la alineatul (3), după cuvintele „Legii privind redresarea și rezoluția băncilor,” se completează cu textul „și a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare”;</p>	<p>Articolul 25. Incompatibilități și restricții</p> <p>(1) Membrii organelor de conducere ale Băncii Naționale nu pot fi deputați, membri ai Guvernului, membri ai vreunui partid politic sau formațiuni social-politice, nu pot face parte din autoritatea judecătorească sau din administrația publică, nu pot desfășura ori participa la activități cu caracter politic, nu pot face agitație electorală în favoarea vreunui partid sau formațiuni social-politice.</p> <p>(2) Membrii organelor de conducere și personalul Băncii Naționale nu pot exercita activități care ar putea genera un conflict de interese în procesul realizării de către aceștia a atribuțiilor de serviciu. Membrii Comitetului executiv nu pot exercita alte activități remunerate, cu excepția activităților didactice și științifice sau activităților prevăzute în regulamentul de funcționare al Comitetului executiv ori desemnărilor de către Banca Națională în temeiul Legii privind redresarea și rezoluția băncilor și a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, caz în care mandatul se suspendă de drept.</p> <p>(3) Membrii organelor de conducere, timp de un an după eliberarea lor din funcție, nu pot activa în calitate de membri ai organelor de conducere ale entităților reglementate și supravegheate de Banca Națională, cu excepția desemnărilor de către Banca Națională în temeiul Legii privind redresarea și rezoluția băncilor și a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.</p> <p>(4) Membrii organelor de conducere dețin funcții de demnitate publică prin numire și se supun prevederilor aplicabile ale legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică, în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.</p> <p>(5) Personalului cu atribuții de supraveghere îi este interzisă participarea în cadrul comisiilor de expertiză, precum și la orice alte acțiuni de verificare care excedează atribuțiile și competențele conferite acestuia prin lege.</p>
2.	<p>Articolul 75¹. Constatarea încălcărilor</p> <p>(1) Constatarea faptelor ce constituie încălcări se face de către personalul Băncii Naționale sau de către experții contabili, contabilii autorizați și alți specialiști calificați antrenați în acest scop de Banca Națională</p>	<p>2. Articolul 75¹:</p>	<p>Articolul 75¹. Constatarea încălcărilor</p> <p>(1) Constatarea faptelor ce constituie încălcări se face de către personalul Băncii Naționale sau de către experții contabili, contabilii autorizați și alți specialiști calificați antrenați în acest scop de Banca Națională (denumiți în continuare <i>inspectori</i>), în</p>

(denumiți în continuare *inspectori*), în baza rapoartelor și a altor date prezentate potrivit legii și actelor normative ale Băncii Naționale sau la solicitarea expresă scrisă a Băncii Naționale (control din oficiu) ori în cursul inspecțiilor desfășurate la sediile băncii/unității de schimb valutar (control pe teren).

(2) Constatarea încălcărilor se face, după caz, prin studiere și analiză a actelor de constituire, a regulamentelor și politicilor interne, a rapoartelor și dărilor de seamă, a actelor interne întocmite ca rezultat al operațiunilor efectuate, a actelor de evidență contabilă, a actelor de afaceri cu caracter extern și intern (contracte, certificate, procese-verbale, cereri, note informative etc.), inclusiv referitoare la acționarii (asociații), beneficiarii efectivi, clienții, contrașterții persoanei supuse controlului, a altor documente și date, pe suport de hârtie și/sau în formă electronică.

(3) Controlul pe teren se efectuează în temeiul unei decizii scrise a Băncii Naționale, care conține: numărul și data deciziei; denumirea și sediul persoanei supuse controlului; tipul controlului (complex, tematic etc.); după caz, perioada activității supusă controlului (cu excepția controlului asupra lichidării încălcărilor constatate anterior); data începerii controlului; numele, prenumele inspectorilor împuterniciți să efectueze controlul; funcția, numele, prenumele și semnătura persoanei care a emis decizia.

(4) Controlul din oficiu se efectuează fără emiterea unei decizii scrise.

(5) Controlul asupra respectării cerințelor autorizațiilor în domeniul valutar eliberate de Banca Națională se efectuează în baza controlului din oficiu.

(6) Controlul asupra activității unității de schimb valutar se efectuează în condițiile Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, ținând cont de prevederile prezentului articol.

(7) În baza rezultatelor controlului pe teren se întocmește, în 2 exemplare, un act (raport) privind rezultatele controlului, care conține: data și locul întocmirii; numărul și data deciziei în al cărei temei s-a efectuat controlul; denumirea și sediul persoanei supuse controlului, iar în cazul prezenței reprezentantului persoanei supuse controlului – numele, prenumele și funcția acestuia; perioada (data) controlului; informația privind rezultatele controlului, inclusiv privind încălcările constatate și caracterul acestora; numele, prenumele, funcția conducătorului organului executiv sau ale reprezentantului

la alineatul (1), textul „băncii/unității de schimb valutar” se substituie cu sintagma „entități supravegheate”;

baza rapoartelor și a altor date prezentate potrivit legii și actelor normative ale Băncii Naționale sau la solicitarea expresă scrisă a Băncii Naționale (control din oficiu) ori în cursul inspecțiilor desfășurate la sediile entității supravegheate (control pe teren).

(2) Constatarea încălcărilor se face, după caz, prin studiere și analiză a actelor de constituire, a regulamentelor și politicilor interne, a rapoartelor și dărilor de seamă, a actelor interne întocmite ca rezultat al operațiunilor efectuate, a actelor de evidență contabilă, a actelor de afaceri cu caracter extern și intern (contracte, certificate, procese-verbale, cereri, note informative etc.), inclusiv referitoare la acționarii (asociații), beneficiarii efectivi, clienții, contrașterții persoanei supuse controlului, a altor documente și date, pe suport de hârtie și/sau în formă electronică.

(3) Controlul pe teren se efectuează în temeiul unei decizii scrise a Băncii Naționale, care conține: numărul și data deciziei; denumirea și sediul persoanei supuse controlului; tipul controlului (complex, tematic etc.); după caz, perioada activității supusă controlului (cu excepția controlului asupra lichidării încălcărilor constatate anterior); data începerii controlului; numele, prenumele inspectorilor împuterniciți să efectueze controlul; funcția, numele, prenumele și semnătura persoanei care a emis decizia.

(4) Controlul din oficiu se efectuează fără emiterea unei decizii scrise.

(5) Controlul asupra respectării cerințelor autorizațiilor în domeniul valutar eliberate de Banca Națională se efectuează în baza controlului din oficiu.

(6) Controlul asupra activității unității de schimb valutar se efectuează în condițiile Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, ținând cont de prevederile prezentului articol.

(7) În baza rezultatelor controlului pe teren se întocmește, în 2 exemplare, un act (raport) privind rezultatele controlului, care conține: data și locul întocmirii; numărul și data deciziei în al cărei temei s-a efectuat controlul; denumirea și sediul persoanei supuse controlului, iar în cazul prezenței reprezentantului persoanei supuse controlului – numele, prenumele și funcția acestuia; perioada (data) controlului; informația privind rezultatele controlului, inclusiv privind încălcările constatate și caracterul acestora; numele, prenumele, funcția conducătorului organului executiv sau ale reprezentantului persoanei supuse controlului care a primit actul, data primirii și semnătura acestuia sau refuzul de a semna actul; numele, prenumele și semnăturile inspectorilor care au efectuat controlul. Dată a întocmirii actului privind rezultatele

<p>persoanei supuse controlului care a primit actul, data primirii și semnătura acestuia sau refuzul de a semna actul; numele, prenumele și semnăturile inspectorilor care au efectuat controlul. Dată a întocmirii actului privind rezultatele controlului se consideră data înmînării (primirii) acestuia conform alineatelor (8) și (9).</p> <p>(8) În cazul controlului pe teren asupra activității băncii, acesteia i se expediază (i se înmînează) un exemplar al actului preliminar privind rezultatele controlului pentru prezentarea, după caz, în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului menționat, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare. Ca urmare a examinării obiecțiilor și explicațiilor băncii, se întocmește actul privind rezultatele controlului pe teren (în 2 exemplare), un exemplar al căruia se expediază (se înmînează) băncii.</p> <p>(9) În cazul controlului pe teren asupra activității unității de schimb valutar, un exemplar al actului privind rezultatele controlului pe teren se expediază (se înmînează) persoanei supuse controlului (reprezentantului acesteia) spre semnare și, după caz, spre prezentarea în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului în cauză, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare.</p> <p>(10) Dacă în cadrul controlului din oficiu se constată încălcări, informația privind încălcările constatate se aduce la cunoștința persoanei supuse controlului, cerîndu-i-se să le lichideze. În cazul dezacordului cu rezultatele controlului din oficiu, persoana în cauză este în drept, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înmînării (primirii) informației respective, să prezinte în scris argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.</p> <p>(10¹) Prin derogare de la dispozițiile alineatelor (8) și (10), în cazul în care este considerată necesară adoptarea urgentă a unei decizii pentru a preveni prejudicii semnificative în sistemul financiar, Banca Națională poate dispune aplicarea sancțiunilor și măsurilor fără a aduce, în prealabil, la cunoștința persoanei supuse controlului informația privind încălcările constatate și fără a acorda acesteia termen pentru prezentarea argumentării dezacordului. În aceste cazuri, prin derogare de la dispozițiile alineatului (11), dată a constatării încălcării se consideră data adoptării deciziei prevăzute în prezentul alineat.</p> <p>(11) Dată a constatării încălcării se consideră:</p>	<p>la alineatul (8):</p> <p>în prima propoziție, cuvîntul „băncii” se substituie cu textul „entității supravegheate, cu excepția celei menționate la alin. (9).”;</p> <p>în propoziția a doua, în ambele cazuri, cuvîntul „băncii” se substituie cu sintagma „entității supravegheate”.</p>	<p>controlului se consideră data înmînării (primirii) acestuia conform alineatelor (8) și (9).</p> <p>(8) În cazul controlului pe teren asupra activității entității supravegheate, cu excepția celei menționate la alin. (9), acesteia i se expediază (i se înmînează) un exemplar al actului preliminar privind rezultatele controlului pentru prezentarea, după caz, în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului menționat, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare. Ca urmare a examinării obiecțiilor și explicațiilor entității supravegheate, se întocmește actul privind rezultatele controlului pe teren (în 2 exemplare), un exemplar al căruia se expediază (se înmînează) entității supravegheate.</p> <p>(9) În cazul controlului pe teren asupra activității unității de schimb valutar, un exemplar al actului privind rezultatele controlului pe teren se expediază (se înmînează) persoanei supuse controlului (reprezentantului acesteia) spre semnare și, după caz, spre prezentarea în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului în cauză, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare.</p> <p>(10) Dacă în cadrul controlului din oficiu se constată încălcări, informația privind încălcările constatate se aduce la cunoștința persoanei supuse controlului, cerîndu-i-se să le lichideze. În cazul dezacordului cu rezultatele controlului din oficiu, persoana în cauză este în drept, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înmînării (primirii) informației respective, să prezinte în scris argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.</p> <p>(10¹) Prin derogare de la dispozițiile alineatelor (8) și (10), în cazul în care este considerată necesară adoptarea urgentă a unei decizii pentru a preveni prejudicii semnificative în sistemul financiar, Banca Națională poate dispune aplicarea sancțiunilor și măsurilor fără a aduce, în prealabil, la cunoștința persoanei supuse controlului informația privind încălcările constatate și fără a acorda acesteia termen pentru prezentarea argumentării dezacordului. În aceste cazuri, prin derogare de la dispozițiile alineatului (11), dată a constatării încălcării se consideră data adoptării deciziei prevăzute în prezentul alineat.</p> <p>(11) Dată a constatării încălcării se consideră:</p> <p>a) în cazul controlului pe teren – data întocmirii actului privind rezultatele controlului;</p> <p>b) în cazul controlului din oficiu – data informării persoanei asupra încălcărilor constatate.</p>
---	---	---

	<p>a) în cazul controlului pe teren – data întocmirii actului privind rezultatele controlului; b) în cazul controlului din oficiu – data informării persoanei asupra încălcărilor constatate.</p>		
3.	<p>Articolul 75². Aplicarea sancțiunilor, a măsurilor sancționatoare, a măsurilor de supraveghere și a măsurilor de remediere</p> <p>(1) Sancțiunile, măsurile sancționatoare și măsurile de supraveghere față de bănci se aplică de către organele de conducere ale Băncii Naționale împuternicite în acest sens conform Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor.</p> <p>(2) Sancțiunile și măsurile de remediere față de agenții controlului valutar, specificați la articolul 58 alineatul (2) literele b) și c) din Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, precum și față de titularii autorizațiilor eliberate de Banca Națională, se aplică de către guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernatori, cu excepția celor de suspendare a activității și de retragere a licenței/autorizației care sînt de competența Comitetului executiv.</p> <p>(3) Comitetul executiv poate emite decizii privind aplicarea sancțiunilor, a măsurilor sancționatoare, a măsurilor de supraveghere și a măsurilor de remediere în privința oricărei persoane supuse controlului.</p> <p>(4) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării încălcării, dar nu mai mare de 3 ani de la data comiterii ei, dacă legea nu prevede altfel.</p> <p>(5) La individualizarea sancțiunilor se ține seama de gravitatea încălcărilor comise, de caracterul repetat, de circumstanțele personale și reale ale acestora. Se consideră repetată încălcarea comisă în decursul a 2 ani de la data constatării aceleiași fel de încălcare.</p>	<p>3. Articolul 75²:</p> <p>se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Sancțiunile, măsurile sancționatoare și măsurile de supraveghere, care pot fi aplicate de Banca Națională a Moldovei față de subiecții prevăzuți în Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, se aplică de către organele de conducere ale Băncii Naționale împuternicite în acest sens conform Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.</p> <p>(2²) Sancțiunile, măsurile sancționatoare, măsurile de supraveghere, măsurile de remediere și măsurile de stabilizare, care pot fi aplicate de Banca Națională a Moldovei față de subiecții prevăzuți în Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut, Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit și în Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebanară, se aplică de către guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernatori, cu excepția celor de suspendare sau retragere a licenței ori a altui act cu caracter permisiv sau de radiere din registru, care sînt de competența Comitetului executiv.”.</p> <p>la alineatul (3), cuvintele „și a măsurilor de remediere” se substituie cu textul „, a măsurilor de remediere și a măsurilor de stabilizare”;</p>	<p>Articolul 75². Aplicarea sancțiunilor, a măsurilor sancționatoare, a măsurilor de supraveghere și a măsurilor de remediere</p> <p>(1) Sancțiunile, măsurile sancționatoare și măsurile de supraveghere față de bănci se aplică de către organele de conducere ale Băncii Naționale împuternicite în acest sens conform Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor.</p> <p>(2) Sancțiunile și măsurile de remediere față de agenții controlului valutar, specificați la articolul 58 alineatul (2) literele b) și c) din Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, precum și față de titularii autorizațiilor eliberate de Banca Națională, se aplică de către guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernatori, cu excepția celor de suspendare a activității și de retragere a licenței/autorizației care sînt de competența Comitetului executiv.</p> <p>(2¹) Sancțiunile, măsurile sancționatoare și măsurile de supraveghere, care pot fi aplicate de Banca Națională a Moldovei față de subiecții prevăzuți în Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, se aplică de către organele de conducere ale Băncii Naționale împuternicite în acest sens conform Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.</p> <p>(2²) Sancțiunile, măsurile sancționatoare, măsurile de supraveghere, măsurile de remediere și măsurile de stabilizare, care pot fi aplicate de Banca Națională a Moldovei față de subiecții prevăzuți în Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut, Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit și în Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebanară, se aplică de către guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernatori, cu excepția celor de suspendare sau retragere a licenței ori a altui act cu caracter permisiv sau de radiere din registru, care sînt de competența Comitetului executiv.</p> <p>(3) Comitetul executiv poate emite decizii privind aplicarea sancțiunilor, a măsurilor sancționatoare, a măsurilor de supraveghere, a măsurilor de remediere și a măsurilor de stabilizare în privința oricărei persoane supuse controlului.</p>

<p>(6) Sancțiunile, măsurile sancționatoare, măsurile de supraveghere și măsurile de remediere se aduc la îndeplinire imediat după primirea deciziei privind aplicarea acestora, dacă decizia respectivă nu prevede altfel.</p> <p>(7) Emiterea avertismentului în scris, suspendarea activității și retragerea licenței de activitate a unității de schimb valutar (alta decât banca) se efectuează în condițiile Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.</p> <p>(8) Aplicarea de amenzi unității de schimb valutar (alta decât banca) poate fi efectuată în cazul comiterii de către aceasta a 2 sau a mai multe încălcări care, potrivit Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, servesc drept temei pentru emiterea de către Banca Națională a avertismentului.</p> <p><i>[Art.75² alin.(9) abrogat prin Legea nr.32 din 27.02.2020, în vigoare 02.05.2020]</i></p> <p>(10) Decizia privind aplicarea amenzii este un document executoriu.</p> <p>(11) Decizia privind aplicarea amenzii se înmânează personal persoanei supuse controlului sau se expediază prin scrisoare recomandată în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii. În cazul neachitării amenzii în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii deciziei privind aplicarea amenzii, Banca Națională:</p> <p>a) percepe incontestabil amenda băncii prin deducerea sumei amenzii din conturile băncii deschise la Banca Națională;</p> <p>b) înaintează băncii în care este deschis contul unității de schimb valutar (alta decât banca) decizia respectivă, însoțită de ordinul incaso pentru perceperea incontestabilă a amenzii;</p> <p>c) înaintează decizia respectivă (extrasul din decizie) spre executare executorului judecătoresc, în modul stabilit de Codul de executare al Republicii Moldova, în cazul retragerii/restituirii deciziei respective din motivul lipsei sau insuficienței mijloacelor bănești în contul bancar al unității de schimb valutar (alta decât banca), precum și în cazul aplicării amenzii față de alte persoane.</p> <p>(12) Amenda se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(13) Decizia (extrasul din decizie) privind aplicarea amenzii, după perceperea integrală a acesteia, se restituie Băncii Naționale împreună cu mențiunea de executare.</p> <p>(14) Persoana față de care s-au aplicat sancțiuni (altele decât retragerea licenței/autorizației), măsuri sancționatoare, măsuri de supraveghere și măsuri de</p>	<p>la alineatul (11):</p> <p>la litera a), în ambele cazuri, cuvîntul „băncii” se substituie cu cuvintele „entității supuse supravegherii”;</p> <p>la litera b) și litera c), cuvintele „unității de schimb valutar” se substituie cu cuvintele „entității supuse supravegherii”.</p>	<p>(4) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării încălcării, dar nu mai mare de 3 ani de la data comiterii ei, dacă legea nu prevede altfel.</p> <p>(5) La individualizarea sancțiunilor se ține seama de gravitatea încălcărilor comise, de caracterul repetat, de circumstanțele personale și reale ale acestora. Se consideră repetată încălcarea comisă în decursul a 2 ani de la data constatării aceleiași fel de încălcare.</p> <p>(6) Sancțiunile, măsurile sancționatoare, măsurile de supraveghere și măsurile de remediere se aduc la îndeplinire imediat după primirea deciziei privind aplicarea acestora, dacă decizia respectivă nu prevede altfel.</p> <p>(7) Emiterea avertismentului în scris, suspendarea activității și retragerea licenței de activitate a unității de schimb valutar (alta decât banca) se efectuează în condițiile Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.</p> <p>(8) Aplicarea de amenzi unității de schimb valutar (alta decât banca) poate fi efectuată în cazul comiterii de către aceasta a 2 sau a mai multe încălcări care, potrivit Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, servesc drept temei pentru emiterea de către Banca Națională a avertismentului.</p> <p><i>[Art.75² alin.(9) abrogat prin Legea nr.32 din 27.02.2020, în vigoare 02.05.2020]</i></p> <p>(10) Decizia privind aplicarea amenzii este un document executoriu.</p> <p>(11) Decizia privind aplicarea amenzii se înmânează personal persoanei supuse controlului sau se expediază prin scrisoare recomandată în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii. În cazul neachitării amenzii în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii deciziei privind aplicarea amenzii, Banca Națională:</p> <p>a) percepe incontestabil amenda entității supuse supravegherii prin deducerea sumei amenzii din conturile entității supuse supravegherii deschise la Banca Națională;</p> <p>b) înaintează băncii în care este deschis contul entității supuse supravegherii (alta decât banca) decizia respectivă, însoțită de ordinul incaso pentru perceperea incontestabilă a amenzii;</p> <p>c) înaintează decizia respectivă (extrasul din decizie) spre executare executorului judecătoresc, în modul stabilit de Codul de executare al Republicii Moldova, în cazul retragerii/restituirii deciziei respective din motivul lipsei sau insuficienței mijloacelor bănești în contul bancar al entității supuse supravegherii (alta decât banca), precum și în cazul aplicării amenzii față de alte persoane.</p> <p>(12) Amenda se varsă la bugetul de stat.</p>
--	---	--

	<p>remediere este obligată să înștiințeze Banca Națională despre lichidarea circumstanțelor care au condus la aplicarea sancțiunilor, măsurilor sancționatoare, măsurilor de supraveghere și măsurilor de remediere și, după caz, să întreprindă alte acțiuni prevăzute de decizia privind aplicarea sancțiunii, măsurii sancționatoare, măsurii de supraveghere și măsurii de remediere și de actele normative. Banca Națională are dreptul să verifice faptul lichidării circumstanțelor menționate.</p> <p>(15) Persoana căreia i s-a retras licența/autorizația este obligată, în decurs de 10 zile lucrătoare, iar în cazul retragerii licenței băncii – în decurs de 3 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii de retragere a licenței/autorizației, să depună la Banca Națională originalul licenței/autorizației retrase și copiile autorizate de pe licență.</p>		<p>(13) Decizia (extrasul din decizie) privind aplicarea amenzii, după perceperea integrală a acesteia, se restituie Băncii Naționale împreună cu mențiunea de executare.</p> <p>(14) Persoana față de care s-au aplicat sancțiuni (altele decât retragerea licenței/autorizației), măsuri sancționatoare, măsuri de supraveghere și măsuri de remediere este obligată să înștiințeze Banca Națională despre lichidarea circumstanțelor care au condus la aplicarea sancțiunilor, măsurilor sancționatoare, măsurilor de supraveghere și măsurilor de remediere și, după caz, să întreprindă alte acțiuni prevăzute de decizia privind aplicarea sancțiunii, măsurii sancționatoare, măsurii de supraveghere și măsurii de remediere și de actele normative. Banca Națională are dreptul să verifice faptul lichidării circumstanțelor menționate.</p> <p>(15) Persoana căreia i s-a retras licența/autorizația este obligată, în decurs de 10 zile lucrătoare, iar în cazul retragerii licenței băncii – în decurs de 3 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii de retragere a licenței/autorizației, să depună la Banca Națională originalul licenței/autorizației retrase și copiile autorizate de pe licență.</p>
Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut			
4.	<p>Articolul 28. Licențierea asociației</p> <p>(6) Taxele pentru eliberarea și reperfectarea licenței, precum și pentru eliberarea copiei sau duplicatului acesteia, se varsă la bugetul autorității de supraveghere.</p>	<p>1. La articolul 28 alineatul (6), sintagma „autorității de supraveghere” se substituie cu cuvintele „de stat”.</p>	<p>Articolul 28. Licențierea asociației</p> <p>(6) Taxele pentru eliberarea și reperfectarea licenței, precum și pentru eliberarea copiei sau duplicatului acesteia, se varsă la bugetul de stat.</p>
5.	<p>Articolul 31. Suspendarea licenței</p> <p>(9) Decizia respectivă va fi luată în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii raportului și va fi adusă la cunoștința asociației în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.</p>	<p>2. La articolul 31 alineatul (9), numărul „10” se substituie cu numărul „30”;</p>	<p>Articolul 31. Suspendarea licenței</p> <p>(9) Decizia respectivă va fi luată în termen de 30 zile lucrătoare de la data primirii raportului și va fi adusă la cunoștința asociației în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.</p>
6.	<p>Articolul 46. Reglementarea și supravegherea activității asociațiilor</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere este unicul organ de stat care reglementează și supraveghează activitatea asociațiilor.</p> <p>(2) În scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității asociațiilor, autoritatea de supraveghere este împuternicită să aprobe acte normative (regulamente, instrucțiuni, decizii, hotărâri), să efectueze controale asupra activității asociațiilor, să examineze rapoarte, conturi, registre și alte documente și informații, să întreprindă acțiuni și să aplice măsuri în vederea stabilizării activității asociațiilor și implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, să gestioneze fondul de stabilizare, precum și să îndeplinească orice alte acțiuni conform prezentei legi și legislației în vigoare.</p>		<p>Articolul 46. Reglementarea și supravegherea activității asociațiilor</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere este unicul organ de stat care reglementează și supraveghează activitatea asociațiilor.</p> <p>(2) În scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității asociațiilor, autoritatea de supraveghere este împuternicită să aprobe acte normative (regulamente, instrucțiuni, decizii, hotărâri), să efectueze controale asupra activității asociațiilor, să examineze rapoarte, conturi, registre și alte documente și informații, să întreprindă acțiuni și să aplice măsuri în vederea stabilizării activității asociațiilor și implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, să gestioneze fondul de stabilizare, precum și să îndeplinească orice alte acțiuni conform prezentei legi și legislației în vigoare.</p> <p>(3) Concomitent cu normele de prudență financiară specificate la art.8, autoritatea de supraveghere poate stabili norme neprudențiale referitoare la principiile de asociere, cerințe față de</p>

	<p>(3) Concomitent cu normele de prudență financiară specificate la art.8, autoritatea de supraveghere poate stabili norme neprudențiale referitoare la principiile de asociere, cerințe față de administratori, raportare și audit, în funcție de categoria licenței deținute de asociație, determină modul de atestare a directorului executiv și contabilului-șef, precum și recomandă politici operaționale privind activitatea asociației.</p> <p>(4) Autoritatea de supraveghere poate exonera asociația de obligația executării uneia sau mai multor prevederi ale actelor sale normative în cazul în care aceasta face parte dintr-un plan de stabilizare financiară de lungă durată.</p> <p>(5) Autoritatea de supraveghere poate solicita, iar asociațiile și asociația centrală sînt obligate să prezinte, la solicitare, documentele și informațiile necesare executării adecvate a prevederilor prezentei legi.</p> <p>(6) Conducătorii și angajații autorității de supraveghere vor asigura confidențialitatea informațiilor de care au luat cunoștință în procesul exercitării funcțiilor. Informațiile menționate pot fi dezvăluite în cazurile și în limitele stabilite de legislație. Responsabilitatea pentru încălcarea acestei prevederi este stabilită în conformitate cu legislația.</p>	<p>3. Articolul 46 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins: „(5¹) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea asociațiilor, membrii și administratorii acestora.”</p>	<p>administratori, raportare și audit, în funcție de categoria licenței deținute de asociație, determină modul de atestare a directorului executiv și contabilului-șef, precum și recomandă politici operaționale privind activitatea asociației.</p> <p>(4) Autoritatea de supraveghere poate exonera asociația de obligația executării uneia sau mai multor prevederi ale actelor sale normative în cazul în care aceasta face parte dintr-un plan de stabilizare financiară de lungă durată.</p> <p>(5) Autoritatea de supraveghere poate solicita, iar asociațiile și asociația centrală sînt obligate să prezinte, la solicitare, documentele și informațiile necesare executării adecvate a prevederilor prezentei legi.</p> <p>(5¹) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea asociațiilor, membrii și administratorii acestora.</p> <p>(6) Conducătorii și angajații autorității de supraveghere vor asigura confidențialitatea informațiilor de care au luat cunoștință în procesul exercitării funcțiilor. Informațiile menționate pot fi dezvăluite în cazurile și în limitele stabilite de legislație. Responsabilitatea pentru încălcarea acestei prevederi este stabilită în conformitate cu legislația.</p>
7.	<p align="center">Capitolul X ACȚIUNILE ILEGALE ȘI MĂSURILE DE STABILIZARE. FONDUL DE STABILIZARE</p>	<p>4. Denumirea capitolului X va avea următorul cuprins: „ÎNCĂLCĂRI, SANCTIUNI ȘI MĂSURI DE STABILIZARE. FONDUL DE STABILIZARE”.</p>	<p align="center">Capitolul X ÎNCĂLCĂRI, SANCTIUNI ȘI MĂSURI DE STABILIZARE. FONDUL DE STABILIZARE</p>
8.	<p>Articolul 49. Acțiunile ilegale și măsurile de stabilizare</p> <p>(1) În cazul în care asociația a încălcat prezenta lege, actele normative ale autorității de supraveghere sau alte acte normative, fie s-au admis încălcări la prezentarea situațiilor financiare și altor rapoarte și informații, fie s-au prezentat date și informații eronate, inclusiv privind indicatorii de prudență financiară, fie s-a înrăutățit starea financiară a asociației, autoritatea de supraveghere este în drept:</p> <p>a) să emită un avertisment;</p> <p>b) să încheie cu asociația un acord care prevede măsuri de stabilizare;</p> <p>c) să emită o decizie privind conformarea cu legislația și/sau implementarea măsurilor de stabilizare;</p> <p>c¹) să solicite restituirea de către asociație a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda,</p>	<p>5. Articolul 49 va avea următorul cuprins: „Articolul 49. Încălcări, sancțiuni și măsuri de stabilizare (1) Încălcări se consideră: a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii; b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele cu caracter permisiv prevăzute de prezenta lege; c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri de stabilizare dispuse de autoritatea de supraveghere și/sau încălcarea acordului privind măsurile de stabilizare;</p>	<p>Articolul 49. Încălcări, sancțiuni și măsuri de stabilizare (1) Încălcări se consideră: a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii; b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele cu caracter permisiv prevăzute de prezenta lege; c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri de stabilizare dispuse de autoritatea de supraveghere și/sau încălcarea acordului privind măsurile de stabilizare; d) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală, inclusiv în scopul prezentării incorecte a situației financiare; e) neraportarea, raportarea cu întârziere, admiterea încălcărilor la prezentarea situațiilor financiare și altor rapoarte și informații sau prezentarea de informații neveridice/ incomplete/contradictorii;</p>

comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de împrumut, în cazul încălcării prevederilor art.8 alin.(3³) lit.b) și ale art.10 lit.h) și i);

d) să suspende licența asociației în conformitate cu art.31;

e) să retragă licența asociației;

f) să constate contravenții și/sau să aplice sancțiuni în conformitate cu Codul contravențional față de persoana cu funcție de răspundere a asociației;

g) să retragă confirmarea din funcție a administratorilor;

h) să plaseze asociația sub administrare specială în conformitate cu prezenta lege și cu actele sale normative.

(2) În cazul constatării situațiilor specificate la alin.(1), autoritatea de supraveghere îi poate impune asociației:

a) să nu accepte depuneri de economii;

b) să nu acorde împrumuturi;

c) să nu constituie filiale și reprezentanțe;

d) să nu se angajeze într-un nou tip de activitate;

e) să nu stabilească rate ale dobânzii la împrumuturi și la depuneri de economii la un nivel care ar putea influența negativ situația financiară a asociației;

f) să modifice, să reducă sau să suspende orice activitate pe care o consideră ca fiind excesiv de riscantă;

g) să suspende sau să elibereze administratorii din funcția deținută;

h) să nu achite nici unui administrator sau angajat al asociației suplimente, prime și alte adaosuri la salariul funcției;

i) să se reorganizeze prin fuziune sau dezmembrare

d) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală, inclusiv în scopul prezentării incorecte a situației financiare;

e) neraportarea, raportarea cu întârziere, admiterea încălcărilor la prezentarea situațiilor financiare și altor rapoarte și informații sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii;

(2) Dacă se constată că asociația de economii și împrumut, asociația centrală și/sau administratorii asociației/asociației centrale au admis încălcări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:

a) avertisment în scris;

b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a asociației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente împrumuturilor acordate, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;

c) amendă aplicată administratorilor, în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, precedente datei la care s-a constatat fapta;

2) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;

3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

4) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

d) suspendarea licenței;

e) retragerea licenței;

(2) Dacă se constată că asociația de economii și împrumut, asociația centrală și/sau administratorii asociației/asociației centrale au admis încălcări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:

a) avertisment în scris;

b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a asociației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente împrumuturilor acordate, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;

c) amendă aplicată administratorilor, în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, precedente datei la care s-a constatat fapta;

2) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;

3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

4) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

d) suspendarea licenței;

e) retragerea licenței;

f) retragerea confirmării din funcție a administratorilor;

g) plasarea asociației sub administrare specială în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii.

(3) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin.(1), fie în cazul în care s-a înrăutățit starea financiară a asociației, autoritatea de supraveghere este în drept să aplice următoarele măsuri de stabilizare:

a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;

b) să dispună restituirea față de debitor a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de împrumut, în cazul încălcării prevederilor art. 8 alin. (3³) lit. b) și ale art. 10 lit. h) și i);

f) retragerea confirmării din funcție a administratorilor;

g) plasarea asociației sub administrare specială în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii.

(3) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin.(1), fie în cazul în care s-a înrăutățit starea financiară a asociației, autoritatea de supraveghere este în drept să aplice următoarele măsuri de stabilizare:

a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;

b) să dispună restituirea față de debitor a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de împrumut, în cazul încălcării prevederilor art. 8 alin. (3³) lit. b) și ale art. 10 lit. h) și i);

c) să încheie cu asociația un acord care prevede măsuri de stabilizare;

d) să interzică angajarea într-un nou tip de activitate;

e) să impună cerințe suplimentare de raportare;

f) să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege pînă la lichidarea încălcărilor constatate;

g) să prescrie suspendarea sau eliberarea din funcție a administratorilor și/sau să impună asociației să nu achite nici unui administrator sau angajat al asociației suplimente, prime și alte adaosuri la salariul funcției;

h) să impună asociației să nu stabilească rate ale dobînzii la împrumuturi și la depuneri de economii la un nivel care ar putea influența negativ situația financiară a asociației;

i) să interzică desfășurarea activității prin anumite filiale, reprezentanțe și/sau să interzică constituirea filialelor și reprezentanțelor;

j) să dispună reorganizarea prin fuziune sau dezmembrare.

(4) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de stabilizare se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele

c) să încheie cu asociația un acord care prevede măsuri de stabilizare;

d) să interzică angajarea într-un nou tip de activitate;

e) să impună cerințe suplimentare de raportare;

f) să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege pînă la lichidarea încălcărilor constatate;

g) să prescrie suspendarea sau eliberarea din funcție a administratorilor și/sau să impună asociației să nu achite nici unui administrator sau angajat al asociației suplimente, prime și alte adaosuri la salariul funcției;

h) să impună asociației să nu stabilească rate ale dobînzii la împrumuturi și la depuneri de economii la un nivel care ar putea influența negativ situația financiară a asociației;

i) să interzică desfășurarea activității prin anumite filiale, reprezentanțe și/sau să interzică constituirea filialelor și reprezentanțelor;

j) să dispună reorganizarea prin fuziune sau dezmembrare.

(4) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de stabilizare se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de stabilizare sau independent de acestea.

	<p>Articolul 55. Organele de conducere și de control ale asociației centrale. Auditul</p> <p>(1) Organele de conducere ale asociației centrale sînt:</p> <p>a) adunarea generală a membrilor;</p> <p>b) consiliul;</p> <p>c) organul executiv.</p> <p>(2) Organul de control al asociației centrale este comisia de cenzori.</p> <p>(3) Competențele adunării generale, ale consiliului, comisiei de cenzori, organului executiv, precum și procedurile de activitate ale acestora sînt analogice celor stabilite la art.36–43 pentru asociații, cu particularitățile specificate în prezentul articol.</p> <p>(4) Față de administratorii asociației centrale – reprezentanți ai asociațiilor – se aplică cerințele stabilite la art.12 pentru administratorii asociațiilor.</p> <p>(5) Consiliul este constituit din 7 membri, pe o perioadă de 5 ani, după cum urmează:</p> <p>a) 4 membri aleși de către adunarea generală a asociației centrale din lista de candidați nominalizați de către asociațiile care dețin licență de activitate;</p> <p>b) 3 membri desemnați de către autoritatea de supraveghere.</p> <p>Președintele consiliului este ales și este revocat de către consiliu.</p> <p>(6) Membrii consiliului sînt independenți în activitatea lor, acționează în interesul asociației centrale și nu reprezintă interesele persoanelor, ale grupurilor de persoane sau ale instituțiilor care i-au propus. Fiecare membru al consiliului asociației centrale poate avea un număr nelimitat de mandate. Pentru exercitarea atribuțiilor lor, toți membrii consiliului sînt remunerați.</p> <p>(7) Consiliul deține competența exclusivă de a numi organul executiv pe bază de concurs, de a-l revoca, precum și de a aproba regulamentul de activitate al acestuia. Hotărârile consiliului în problemele ce țin de competența sa exclusivă, conform art.40 alin.(2), precum și cele privind alegerea președintelui consiliului, se iau cu cel puțin două treimi din numărul membrilor aleși/desemnați în funcție.</p> <p>(8) Administratorii asociațiilor și angajații autorității de supraveghere pot fi membri ai consiliului asociației centrale. Față de membrii consiliului asociației centrale</p>	<p>normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de stabilizare sau independent de acestea.”.</p> <p>6. Articolul 55:</p> <p>alineatul (5) va avea următorul cuprins: „(5) Consiliul este constituit din 7 membri aleși pe o perioadă de 5 ani, de către adunarea generală a asociației centrale din lista de candidați nominalizați de către asociațiile care dețin licență de activitate. Președintele consiliului este ales și este revocat de către consiliu.”</p> <p>alineatul (8) va avea următorul cuprins: „(8) Administratorii asociațiilor pot fi membri ai consiliului asociației centrale.”.</p>	<p>Articolul 55. Organele de conducere și de control ale asociației centrale. Auditul</p> <p>(1) Organele de conducere ale asociației centrale sînt:</p> <p>a) adunarea generală a membrilor;</p> <p>b) consiliul;</p> <p>c) organul executiv.</p> <p>(2) Organul de control al asociației centrale este comisia de cenzori.</p> <p>(3) Competențele adunării generale, ale consiliului, comisiei de cenzori, organului executiv, precum și procedurile de activitate ale acestora sînt analogice celor stabilite la art.36–43 pentru asociații, cu particularitățile specificate în prezentul articol.</p> <p>(4) Față de administratorii asociației centrale – reprezentanți ai asociațiilor – se aplică cerințele stabilite la art.12 pentru administratorii asociațiilor.</p> <p>(5) Consiliul este constituit din 7 membri aleși pe o perioadă de 5 ani, de către adunarea generală a asociației centrale din lista de candidați nominalizați de către asociațiile care dețin licență de activitate. Președintele consiliului este ales și este revocat de către consiliu.</p> <p>(6) Membrii consiliului sînt independenți în activitatea lor, acționează în interesul asociației centrale și nu reprezintă interesele persoanelor, ale grupurilor de persoane sau ale instituțiilor care i-au propus. Fiecare membru al consiliului asociației centrale poate avea un număr nelimitat de mandate. Pentru exercitarea atribuțiilor lor, toți membrii consiliului sînt remunerați.</p> <p>(7) Consiliul deține competența exclusivă de a numi organul executiv pe bază de concurs, de a-l revoca, precum și de a aproba regulamentul de activitate al acestuia. Hotărârile consiliului în problemele ce țin de competența sa exclusivă, conform art.40 alin.(2), precum și cele privind alegerea președintelui consiliului, se iau cu cel puțin două treimi din numărul membrilor aleși/desemnați în funcție.</p> <p>(8) Administratorii asociațiilor pot fi membri ai consiliului asociației centrale.</p>
--	--	---	---

	<p>desemnați de autoritatea de supraveghere nu se aplică prevederile art.12.</p> <p>(9) Membri ai comisiei de cenzori pot fi administratorii asociațiilor membre sau alte persoane ce corespund criteriilor minime de eligibilitate stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(10) La propunerea comisiei de cenzori, adunarea generală aprobă auditorul asociației centrale. Unul și același auditor nu poate fi aprobat trei ani consecutiv.</p> <p>(11) Societatea de audit sau auditorul întreprinzător individual va efectua auditul asociației centrale în termen de 4 luni după expirarea anului financiar și va prezenta raportul de audit organelor de conducere și de control ale asociației centrale și autorității de supraveghere în termen de 10 zile de la data întocmirii lui.</p> <p>(12) Asociația centrală publică pe propria pagină web situațiile financiare, rapoartele specifice și raportul de audit în termen de 10 zile lucrătoare de la data întocmirii documentelor respective, care rămân disponibile minimum 5 ani de la data publicării lor.</p>		<p>(9) Membri ai comisiei de cenzori pot fi administratorii asociațiilor membre sau alte persoane ce corespund criteriilor minime de eligibilitate stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(10) La propunerea comisiei de cenzori, adunarea generală aprobă auditorul asociației centrale. Unul și același auditor nu poate fi aprobat trei ani consecutiv.</p> <p>(11) Societatea de audit sau auditorul întreprinzător individual va efectua auditul asociației centrale în termen de 4 luni după expirarea anului financiar și va prezenta raportul de audit organelor de conducere și de control ale asociației centrale și autorității de supraveghere în termen de 10 zile de la data întocmirii lui.</p> <p>(12) Asociația centrală publică pe propria pagină web situațiile financiare, rapoartele specifice și raportul de audit în termen de 10 zile lucrătoare de la data întocmirii documentelor respective, care rămân disponibile minimum 5 ani de la data publicării lor.</p>
--	---	--	--

Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit

10.		<p>1. În tot textul legii, cuvintele „autoritate publică competentă”, „bancă comercială” și „bănci comerciale”, la orice formă gramaticală, se substituie, corespunzător cu cuvintele „autoritate de supraveghere”, „bancă licențiată” și „bănci licențiate” la forma gramaticală corespunzătoare.</p>	
11.	<p>Articolul 13. Obligațiile biroului istoriilor de credit</p> <p>(6) În procesul de distribuție a materialelor publicitare și a acțiunilor de marketing pentru subiecții istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit va respecta prevederile Legii nr.1227/1997 cu privire la publicitate. Materialele publicitare și de marketing vor include toată informația necesară subiectului istoriei de credit în vederea obținerii raportului de credit, inclusiv condițiile de obținere a raportului, adresa biroului istoriilor de credit și telefoanele de contact.</p>	<p>2. La articolul 13 alineatul (6), textul „Legii nr.1227/1997 cu privire la publicitate” se substituie cu textul „Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate”</p>	<p>Articolul 13. Obligațiile biroului istoriilor de credit</p> <p>(6) În procesul de distribuție a materialelor publicitare și a acțiunilor de marketing pentru subiecții istoriilor de credit, biroul istoriilor de credit va respecta prevederile Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate. Materialele publicitare și de marketing vor include toată informația necesară subiectului istoriei de credit în vederea obținerii raportului de credit, inclusiv condițiile de obținere a raportului, adresa biroului istoriilor de credit și telefoanele de contact.</p>
12.	<p>Articolul 17. Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit și utilizatorilor istoriilor de credit</p> <p>(1) Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit, controlul activității surselor de formare a istoriilor de credit și a utilizatorilor istoriilor de credit care nu sînt bănci comerciale se exercită de autoritatea publică competentă, în modul prevăzut de prezenta lege.</p>	<p>3. Articolul 17:</p> <p>Alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Autoritatea de supraveghere exercită, în modul stabilit de prezenta lege:</p> <p>a) reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit;</p>	<p>Articolul 17. Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit și utilizatorilor istoriilor de credit</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere exercită, în modul stabilit de prezenta lege:</p> <p>a) reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit;</p>

<p>(2) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit sînt bănci comerciale, Banca Națională a Moldovei efectuează, în cadrul procesului de supraveghere a băncilor, conform competențelor sale, controale din oficiu și/sau pe teren în vederea verificării veridicității informației prezentate de către acestea la biroul istoriilor de credit și a corectitudinii utilizării rapoartelor de credit.</p> <p>(3) Autoritatea publică competentă:</p> <p>1) elaborează și aprobă acte normative în domeniile ce țin de activitatea birourilor istoriilor de credit, care reglementează:</p> <p>a) condițiile și cerințele față de prezentarea informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit;</p> <p><i>[Lit.b) abrogată prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]</i></p> <p>c) condițiile și modul de prezentare a raportului de credit;</p> <p>d) condițiile și modul de efectuare a controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren asupra activității birourilor istoriilor de credit;</p> <p>e) cerințele față de situația financiară și reputația de afaceri a asociațiilor birourilor istoriilor de credit;</p> <p>f) cerințele privind studiile, calificarea și competența membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit;</p> <p>g) modul de prezentare a rapoartelor biroului istoriilor de credit, inclusiv periodicitatea raportării, forma și conținutul rapoartelor;</p> <p>h) condițiile (inclusiv de plată) și modul de prezentare a informației referitoare la istoriile de credit (prezentarea raportului de credit) altor birouri ale istoriilor de credit;</p> <p>2) efectuează controlul respectării de către biroul istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității publice competente;</p> <p>3) supraveghează activitatea biroului istoriilor de credit prin efectuarea controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren în vederea verificării:</p> <p>a) modului de prelucrare a istoriilor de credit, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a metodelor aplicate pentru verificarea informațiilor recepționate de la sursele de formare a istoriilor de credit;	<p>b) controlul surselor de formare a istoriilor de credit și a utilizatorilor istoriilor de credit, care nu sînt entități prevăzute la alin. (2).</p> <p>(2) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit sînt entități supravegheate de Banca Națională a Moldovei conform Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, aceasta verifică, în cadrul procesului de supraveghere a entităților respective, veridicitatea informației prezentate de către acestea la biroul istoriilor de credit și a corectitudinii utilizării rapoartelor de credit.”;</p>	<p>b) controlul surselor de formare a istoriilor de credit și a utilizatorilor istoriilor de credit, care nu sînt entități prevăzute la alin. (2).</p> <p>(2) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit sînt entități supravegheate de Banca Națională a Moldovei conform Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, aceasta verifică, în cadrul procesului de supraveghere a entităților respective, veridicitatea informației prezentate de către acestea la biroul istoriilor de credit și a corectitudinii utilizării rapoartelor de credit.</p> <p>(3) Autoritatea publică competentă:</p> <p>1) elaborează și aprobă acte normative în domeniile ce țin de activitatea birourilor istoriilor de credit, care reglementează:</p> <p>a) condițiile și cerințele față de prezentarea informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit;</p> <p><i>[Lit.b) abrogată prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]</i></p> <p>c) condițiile și modul de prezentare a raportului de credit;</p> <p>d) condițiile și modul de efectuare a controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren asupra activității birourilor istoriilor de credit;</p> <p>e) cerințele față de situația financiară și reputația de afaceri a asociațiilor birourilor istoriilor de credit;</p> <p>f) cerințele privind studiile, calificarea și competența membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit;</p> <p>g) modul de prezentare a rapoartelor biroului istoriilor de credit, inclusiv periodicitatea raportării, forma și conținutul rapoartelor;</p> <p>h) condițiile (inclusiv de plată) și modul de prezentare a informației referitoare la istoriile de credit (prezentarea raportului de credit) altor birouri ale istoriilor de credit;</p> <p>2) efectuează controlul respectării de către biroul istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității publice competente;</p> <p>3) supraveghează activitatea biroului istoriilor de credit prin efectuarea controalelor din oficiu și inspecțiilor în teren în vederea verificării:</p> <p>a) modului de prelucrare a istoriilor de credit, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a metodelor aplicate pentru verificarea informațiilor recepționate de la sursele de formare a istoriilor de credit; – a metodelor aplicate pentru monitorizarea calității proceselor de actualizare a informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit; – a modului de păstrare și radiere a informațiilor din istoria de credit;
---	---	---

<p>– a metodelor aplicate pentru monitorizarea calității proceselor de actualizare a informațiilor de către sursele de formare a istoriilor de credit;</p> <p>– a modului de păstrare și radiere a informațiilor din istoria de credit;</p> <p>b) sistemului de gestionare a riscurilor, inclusiv:</p> <p>– a existenței politicii de identificare și de gestionare a riscurilor, a aplicării acesteia și a corespunderii nivelului de risc parametrilor stabiliți de organele de conducere ale biroului;</p> <p>– a modului de informare a organelor de conducere ale biroului privind riscurile emergente și deciziile adoptate în acest sens;</p> <p>c) calității serviciilor prestate în cazul demersurilor scrise din partea subiecților istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit sau utilizatorilor istoriilor de credit, inclusiv:</p> <p>– a exactității și veridicității informației prezentate de biroul istoriilor de credit;</p> <p>– a respectării drepturilor și intereselor participanților la schimbul informațional, a respectării cerințelor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității publice competente;</p> <p>d) asigurării transparenței activității biroului istoriilor de credit prin dezvăluirea informației, conform cerințelor prezentei legi;</p> <p>4) adresează birourilor istoriilor de credit prescripții obligatorii spre executare privind înlăturarea încălcărilor depistate în activitatea acestora;</p> <p>5) aplică, în condițiile legii, sancțiuni față de birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit;</p> <p>6) examinează demersurile, cererile și plîngerile persoanelor fizice și juridice referitoare la activitatea birourilor istoriilor de credit, inclusiv la formarea istoriilor de credit;</p> <p>7) îndeplinește alte atribuții stabilite de legislație.</p> <p>(4) În scopul asigurării supravegherii respectării de către biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi, autoritatea publică competentă și Banca Națională a Moldovei vor avea acces gratuit la informația privind istoriile de credit din baza de date a biroului istoriilor de credit.</p>	<p>La alineatul (4), cuvintele „și Banca Națională a Moldovei vor avea” se substituie cu cuvintele „va avea”;</p> <p>se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins: „(4¹) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane, să prezinte orice informații de care</p>	<p>b) sistemului de gestionare a riscurilor, inclusiv:</p> <p>– a existenței politicii de identificare și de gestionare a riscurilor, a aplicării acesteia și a corespunderii nivelului de risc parametrilor stabiliți de organele de conducere ale biroului;</p> <p>– a modului de informare a organelor de conducere ale biroului privind riscurile emergente și deciziile adoptate în acest sens;</p> <p>c) calității serviciilor prestate în cazul demersurilor scrise din partea subiecților istoriilor de credit, surselor de formare a istoriilor de credit sau utilizatorilor istoriilor de credit, inclusiv:</p> <p>– a exactității și veridicității informației prezentate de biroul istoriilor de credit;</p> <p>– a respectării drepturilor și intereselor participanților la schimbul informațional, a respectării cerințelor prezentei legi și ale actelor normative ale autorității publice competente;</p> <p>d) asigurării transparenței activității biroului istoriilor de credit prin dezvăluirea informației, conform cerințelor prezentei legi;</p> <p>4) adresează birourilor istoriilor de credit prescripții obligatorii spre executare privind înlăturarea încălcărilor depistate în activitatea acestora;</p> <p>5) aplică, în condițiile legii, sancțiuni față de birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit;</p> <p>6) examinează demersurile, cererile și plîngerile persoanelor fizice și juridice referitoare la activitatea birourilor istoriilor de credit, inclusiv la formarea istoriilor de credit;</p> <p>7) îndeplinește alte atribuții stabilite de legislație.</p> <p>(4) În scopul asigurării supravegherii respectării de către biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit a prevederilor prezentei legi, autoritatea publică competentă va avea acces gratuit la informația privind istoriile de credit din baza de date a biroului istoriilor de credit.</p> <p>(4¹) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane, să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea</p>
---	---	---

	<p>(5) În cadrul supravegherii, biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit nu sînt în drept să refuze prezentarea către autoritatea publică competentă a documentelor și/sau informațiilor care fac obiectul verificării, în sensul prezentei legi, sub pretextul secretului comercial, bancar sau al altui secret protejat prin lege. Informațiile obținute în cadrul supravegherii nu pot fi transmise către terți, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.</p> <p>(6) În vederea executării atribuțiilor stabilite de prezenta lege, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit care nu sînt bănci comerciale sînt obligați să prezinte rapoarte cu respectarea formei, conținutului și a periodicității stabilite conform actelor normative ale autorității publice competente.</p> <p>(7) În vederea confirmării corespunderii cerințelor stabilite de legislație privind utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date, a echipamentelor și produselor program, biroul istoriilor de credit va efectua auditul tehnic independent cel puțin o dată la 3 ani.</p> <p>(8) Autoritatea publică competentă poate dispune efectuarea, de către biroul istoriilor de credit, a auditului tehnic independent al sistemelor informaționale, al echipamentelor și produselor program în următoarele cazuri:</p> <p>a) constatarea accesării neautorizate a bazei de date ce conține informații care constituie istorie de credit;</p> <p>b) constatarea încălcării de către biroul istoriilor de credit a sistemului securității informaționale, dacă aceasta prezintă pericol pentru funcționarea sistemului informațional.</p> <p>(9) Copia de pe raportul auditului tehnic, indiferent dacă a fost dispus de autoritatea publică competentă sau impus prin prezenta lege, se prezintă autorității publice competente în termen de 3 zile lucrătoare de la data semnării lui.</p>	<p>dispun, referitoare la activitatea birourilor istoriilor de credit, persoanele cu funcții de răspundere, deținătorii de participațiuni/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.”.</p>	<p>birourilor istoriilor de credit, persoanele cu funcții de răspundere, deținătorii de participațiuni/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.</p> <p>(5) În cadrul supravegherii, biroul istoriilor de credit, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit nu sînt în drept să refuze prezentarea către autoritatea publică competentă a documentelor și/sau informațiilor care fac obiectul verificării, în sensul prezentei legi, sub pretextul secretului comercial, bancar sau al altui secret protejat prin lege. Informațiile obținute în cadrul supravegherii nu pot fi transmise către terți, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.</p> <p>(6) În vederea executării atribuțiilor stabilite de prezenta lege, sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit care nu sînt bănci comerciale sînt obligați să prezinte rapoarte cu respectarea formei, conținutului și a periodicității stabilite conform actelor normative ale autorității publice competente.</p> <p>(7) În vederea confirmării corespunderii cerințelor stabilite de legislație privind utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date, a echipamentelor și produselor program, biroul istoriilor de credit va efectua auditul tehnic independent cel puțin o dată la 3 ani.</p> <p>(8) Autoritatea publică competentă poate dispune efectuarea, de către biroul istoriilor de credit, a auditului tehnic independent al sistemelor informaționale, al echipamentelor și produselor program în următoarele cazuri:</p> <p>a) constatarea accesării neautorizate a bazei de date ce conține informații care constituie istorie de credit;</p> <p>b) constatarea încălcării de către biroul istoriilor de credit a sistemului securității informaționale, dacă aceasta prezintă pericol pentru funcționarea sistemului informațional.</p> <p>(9) Copia de pe raportul auditului tehnic, indiferent dacă a fost dispus de autoritatea publică competentă sau impus prin prezenta lege, se prezintă autorității publice competente în termen de 3 zile lucrătoare de la data semnării lui.</p>
13.	<p>Articolul 18. Licențierea activității biroului istoriilor de credit</p> <p>(1) Licențierea activității biroului istoriilor de credit se efectuează de autoritatea publică competentă în conformitate cu prezenta lege, cu Legea nr.192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și cu alte acte normative elaborate în vederea executării prezentei legi.</p>	4. La articolul 18:	<p>Articolul 18. Licențierea activității biroului istoriilor de credit</p> <p>(1) Licențierea activității biroului istoriilor de credit se efectuează de autoritatea publică competentă în conformitate cu prezenta lege, cu Legea nr.192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și cu alte acte normative elaborate în vederea executării prezentei legi.</p> <p>(2) Pentru a primi licență, biroul istoriilor de credit trebuie să corespundă următoarelor cerințe (condiții de licențiere):</p>

<p>(2) Pentru a primi licență, biroul istoriilor de credit trebuie să corespundă următoarelor cerințe (condiții de licențiere):</p> <p>1) privind asigurarea securității și integrității bazei de date a biroului istoriilor de credit:</p> <p>a) deținerea încăperilor ce corespund cerințelor tehnice și de alt gen pentru plasarea și exploatarea în condiții de securitate a sistemelor informaționale, a bazelor de date ale biroului istoriilor de credit și a altor documente și informații legate de activitatea în calitate de birou al istoriilor de credit;</p> <p>b) utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date a biroului istoriilor de credit, echipamentelor și produselor program care corespund cerințelor stabilite de către autoritatea publică competentă;</p> <p>c) existența unui plan de acțiuni pentru dezvoltarea tehnică a bazei de date a biroului istoriilor de credit și a măsurilor pentru protecția datelor împotriva accesului neautorizat sau furnizării ilegale de date;</p> <p>2) privind asigurarea gestiunii profesioniste și stabilității activității biroului istoriilor de credit:</p> <p>a) lipsa la conducătorii biroului istoriilor de credit și la adjuncții lor a antecedentelor penale nestinse pentru infracțiuni economice;</p> <p>b) situația financiară stabilă și reputația solidă de afaceri a asociațiilor biroului istoriilor de credit;</p> <p>c) existența unui plan de afaceri pe termen scurt sau pe termen mediu care să includă o perioadă de cel puțin 3 ani;</p> <p>d) corespunderea membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit cu cerințele stabilite de actele normative ale autorității publice competente privind reputația, calificarea și studiile;</p> <p>e) existența politicilor și procedurilor necesare activității biroului istoriilor de credit, inclusiv a celor de gestionare a riscurilor și de soluționare a litigiilor.</p> <p>(3) Lista documentelor ce confirmă satisfacerea cerințelor menționate la alin.(2) din prezentul articol se aprobă de autoritatea publică competentă.</p> <p>(4) Orice persoană juridică este în drept să desfășoare activitate în calitate de birou al istoriilor de credit în conformitate cu prezenta lege doar după obținerea licenței. Termenul de valabilitate a licenței este nelimitat.</p> <p>(5) Taxa pentru eliberarea licenței pentru activitatea biroului istoriilor de credit este de 3250 lei.</p>	<p>alineatul (4) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins: „Pe toată durata desfășurării activității sale, biroul istoriilor de credit este obligat să respecte cerințele stabilite pentru obținerea licenței.”;</p> <p>alineatul (5) se completează cu cuvintele „și se varsă la bugetul de stat”;</p>	<p>1) privind asigurarea securității și integrității bazei de date a biroului istoriilor de credit:</p> <p>a) deținerea încăperilor ce corespund cerințelor tehnice și de alt gen pentru plasarea și exploatarea în condiții de securitate a sistemelor informaționale, a bazelor de date ale biroului istoriilor de credit și a altor documente și informații legate de activitatea în calitate de birou al istoriilor de credit;</p> <p>b) utilizarea sistemelor informaționale pentru crearea bazei de date a biroului istoriilor de credit, echipamentelor și produselor program care corespund cerințelor stabilite de către autoritatea publică competentă;</p> <p>c) existența unui plan de acțiuni pentru dezvoltarea tehnică a bazei de date a biroului istoriilor de credit și a măsurilor pentru protecția datelor împotriva accesului neautorizat sau furnizării ilegale de date;</p> <p>2) privind asigurarea gestiunii profesioniste și stabilității activității biroului istoriilor de credit:</p> <p>a) lipsa la conducătorii biroului istoriilor de credit și la adjuncții lor a antecedentelor penale nestinse pentru infracțiuni economice;</p> <p>b) situația financiară stabilă și reputația solidă de afaceri a asociațiilor biroului istoriilor de credit;</p> <p>c) existența unui plan de afaceri pe termen scurt sau pe termen mediu care să includă o perioadă de cel puțin 3 ani;</p> <p>d) corespunderea membrilor consiliului, organului executiv și personalului biroului istoriilor de credit cu cerințele stabilite de actele normative ale autorității publice competente privind reputația, calificarea și studiile;</p> <p>e) existența politicilor și procedurilor necesare activității biroului istoriilor de credit, inclusiv a celor de gestionare a riscurilor și de soluționare a litigiilor.</p> <p>(3) Lista documentelor ce confirmă satisfacerea cerințelor menționate la alin.(2) din prezentul articol se aprobă de autoritatea publică competentă.</p> <p>(4) Orice persoană juridică este în drept să desfășoare activitate în calitate de birou al istoriilor de credit în conformitate cu prezenta lege doar după obținerea licenței. Termenul de valabilitate a licenței este nelimitat. Pe toată durata desfășurării activității sale, biroul istoriilor de credit este obligat să respecte cerințele stabilite pentru obținerea licenței.</p> <p>(5) Taxa pentru eliberarea licenței pentru activitatea biroului istoriilor de credit este de 3250 lei și se varsă la bugetul de stat.</p>
---	--	---

	<p>(6) Taxele pentru eliberarea și reperfectarea licenței, precum și pentru eliberarea copiei sau duplicatului acesteia, se varsă la bugetul autorității publice competente.</p> <p>(7) Nici o persoană, cu excepția persoanelor juridice, care, în conformitate cu prezenta lege, desfășoară activitate în calitate de birou al istoriilor de credit nu poate folosi în denumirea sa cuvintele "birou al istoriilor de credit", abreviația "BIC" sau în orice alt mod să indice asupra faptului că persoana respectivă are dreptul de a desfășura activitate în calitate de birou al istoriilor de credit.</p> <p>(8) Autoritatea publică competentă plasează pe pagina sa web oficială lista birourilor istoriilor de credit licențiate.</p> <p>(9) Furnizarea și/sau folosirea, și/sau administrarea ilegală a informațiilor ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit și/sau contractele de împrumut de către persoanele juridice ce nu dețin licențe pentru activitatea biroului istoriilor de credit, precum și de către persoanele cu funcție de răspundere ale acestora, se consideră încălcări ale prezentei legi și se sancționează conform legislației contravenționale sau penale.</p>	<p>alineatul (6) va avea următorul cuprins: „(6) Taxele pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copiei sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.”.</p>	<p>(6) Taxele pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copiei sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(7) Nici o persoană, cu excepția persoanelor juridice, care, în conformitate cu prezenta lege, desfășoară activitate în calitate de birou al istoriilor de credit nu poate folosi în denumirea sa cuvintele "birou al istoriilor de credit", abreviația "BIC" sau în orice alt mod să indice asupra faptului că persoana respectivă are dreptul de a desfășura activitate în calitate de birou al istoriilor de credit.</p> <p>(8) Autoritatea publică competentă plasează pe pagina sa web oficială lista birourilor istoriilor de credit licențiate.</p> <p>(9) Furnizarea și/sau folosirea, și/sau administrarea ilegală a informațiilor ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit și/sau contractele de împrumut de către persoanele juridice ce nu dețin licențe pentru activitatea biroului istoriilor de credit, precum și de către persoanele cu funcție de răspundere ale acestora, se consideră încălcări ale prezentei legi și se sancționează conform legislației contravenționale sau penale.</p>
14.	<p>Articolul 19. Răspunderea birourilor istoriilor de credit și/sau a persoanelor cu funcție de răspundere a birourilor istoriilor de credit</p> <p>(1) Pentru încălcarea legislației privind birourile istoriilor de credit, birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit poartă răspundere materială, civilă, contravențională și penală în conformitate cu legislația.</p> <p>(2) În cazul încălcării de către biroul istoriilor de credit și/sau de către persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit a cerințelor prezentei legi, autoritatea publică competentă va emite în adresa biroului respectiv o prescripție, obligatorie spre executare, în care vor fi specificate încălcările depistate și va fi stabilit termenul pentru eliminarea acestora.</p> <p>(3) În cazul în care biroul istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit nu respectă cerințele prescripției menționate la alin.(2), prin hotărârea autorității publice competente, biroului istoriilor de credit și/sau persoanelor cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit respectiv pot fi aplicate următoarele sancțiuni:</p> <p>a) amendă contravențională;</p> <p>b) suspendarea licenței;</p>	<p>5. Articolul 19 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 19. Încalcări, sancțiuni și măsuri de remediere.</p> <p>(1) Pentru încălcarea legislației privind birourile istoriilor de credit, birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit poartă răspundere materială, civilă, contravențională și penală în conformitate cu legislația.</p> <p>(2) Încalcări se consideră:</p> <p>a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;</p> <p>b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele cu caracter permisiv prevăzute de prezenta lege;</p> <p>c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri dispuse de autoritatea de supraveghere;</p> <p>d) neraportarea, raportarea cu întârziere sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii.</p> <p>(3) În cazul în care biroul istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale biroului</p>	<p>Articolul 19. Încalcări, sancțiuni și măsuri de remediere.</p> <p>(1) Pentru încălcarea legislației privind birourile istoriilor de credit, birourile istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale birourilor istoriilor de credit poartă răspundere materială, civilă, contravențională și penală în conformitate cu legislația.</p> <p>(2) Încalcări se consideră:</p> <p>a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;</p> <p>b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele cu caracter permisiv prevăzute de prezenta lege;</p> <p>c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri dispuse de autoritatea de supraveghere;</p> <p>d) neraportarea, raportarea cu întârziere sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii.</p> <p>(3) În cazul în care biroul istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin.(2), autoritatea de supraveghere, poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment în scris;</p> <p>b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională desfășurată în baza licenței, realizat în anul</p>

<p>c) retragerea licenței.</p> <p>(4) Modul de aplicare a sancțiunilor menționate la alin.(3) este stabilit de lege.</p>	<p>istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin.(2), autoritatea de supraveghere, poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment în scris;</p> <p>b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională desfășurată în baza licenței, realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;</p> <p>c) amendă aplicată persoanei cu funcție de răspundere a biroului istoriilor de credit, în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta.</p> <p>d) suspendarea licenței;</p> <p>e) retragerea licenței.</p> <p>(4) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin. (2), autoritatea de supraveghere este în drept să aplice următoarele măsuri de remediere:</p> <p>a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;</p> <p>b) să impună cerințe suplimentare de raportare;</p> <p>c) să dispună efectuarea auditului tehnic independent în cazurile prevăzute la art.17 alin. (8);</p> <p>d) să prescrie modificarea normelor privind funcționarea sistemului informațional și/sau a normelor de securitate informațională;</p> <p>e) să dispună înlocuirea persoanelor cu funcții de răspundere.</p> <p>(5) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit sau utilizatorii istoriilor de credit, altele/alții decât entitățile supravegheate de Banca Națională a Moldovei, au admis încălcările menționate la alin. (2)</p>	<p>precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;</p> <p>c) amendă aplicată persoanei cu funcție de răspundere a biroului istoriilor de credit, în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta.</p> <p>d) suspendarea licenței;</p> <p>e) retragerea licenței.</p> <p>(4) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin. (2), autoritatea de supraveghere este în drept să aplice următoarele măsuri de remediere:</p> <p>a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;</p> <p>b) să impună cerințe suplimentare de raportare;</p> <p>c) să dispună efectuarea auditului tehnic independent în cazurile prevăzute la art.17 alin. (8);</p> <p>d) să prescrie modificarea normelor privind funcționarea sistemului informațional și/sau a normelor de securitate informațională;</p> <p>e) să dispună înlocuirea persoanelor cu funcții de răspundere.</p> <p>(5) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit sau utilizatorii istoriilor de credit, altele/alții decât entitățile supravegheate de Banca Națională a Moldovei, au admis încălcările menționate la alin. (2) lit.a), c) și d), autoritatea de supraveghere poate aplica acestora amendă în mărime de la 5 000 la 15 000 lei.</p> <p>(6) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.</p>
--	--	---

		lit.a), c) și d), autoritatea de supraveghere poate aplica acestora amendă în mărime de la 5 000 la 15 000 lei. (6) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.”.	
Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008			
15.		1. Se completează cu articolul 290 ¹ cu următorul cuprins: „ Articolul 290¹. Activitatea neautorizată pe piața financiară nebanară Practicarea activităților profesionale pe piața financiară nebanară, reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei, fără act cu caracter permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective, se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.”.	Articolul 290¹. Activitatea neautorizată pe piața financiară nebanară Practicarea activităților profesionale pe piața financiară nebanară, reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei, fără act cu caracter permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective, se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.
16.	Articolul 304. Încălcarea regulilor privind obligațiile de dezvăluire a informației pe piața financiară nebanară (1) Nerespectarea de către emitenți, de către persoanele licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare, de către alți participanți la piața financiară nebanară a formelor de dare de seamă, stabilite de legislație, a termenelor de publicare în presă și de prezentare Comisiei Naționale a Pieței Financiare a dărilor de seamă, neprezentarea sau prezentarea tardivă a dărilor de seamă și/sau prezentarea dărilor de seamă în volum incomplet sau conținând date eronate, precum și nerespectarea altor obligații de dezvăluire a informației în cazurile prevăzute de lege, se sancționează cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale. (2) Nerespectarea de către emitent și de către persoanele licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare a cerinței privind accesul liber al clienților acestora la informația general accesibilă despre activitatea pe care o desfășoară, se sancționează cu amendă de la 18 la 48 de unități convenționale. (3) Neprezentarea sau prezentarea tardivă a informației către Comisia Națională a Pieței Financiare și/sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conținând date neveridice, se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale.	2. La articolul 304, alineatele (1) și (2), cuvintele „ persoanele licențiate sau autorizate ” se substituie cu textul „ persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate ”.	Articolul 304. Încălcarea regulilor privind obligațiile de dezvăluire a informației pe piața financiară nebanară (1) Nerespectarea de către emitenți, de către persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare, de către alți participanți la piața financiară nebanară a formelor de dare de seamă, stabilite de legislație, a termenelor de publicare în presă și de prezentare Comisiei Naționale a Pieței Financiare a dărilor de seamă, neprezentarea sau prezentarea tardivă a dărilor de seamă și/sau prezentarea dărilor de seamă în volum incomplet sau conținând date eronate, precum și nerespectarea altor obligații de dezvăluire a informației în cazurile prevăzute de lege, se sancționează cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale. (2) Nerespectarea de către emitent și de către persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare a cerinței privind accesul liber al clienților acestora la informația general accesibilă despre activitatea pe care o desfășoară, se sancționează cu amendă de la 18 la 48 de unități convenționale. (3) Neprezentarea sau prezentarea tardivă a informației către Comisia Națională a Pieței Financiare și/sau prezentarea acesteia în volum incomplet sau conținând date neveridice, se sancționează cu amendă de la 18 la 90 de unități convenționale.

<p>17.</p>	<p>Articolul 304². Nerespectarea cerințelor privind activitatea participanților profesioniști la piața financiară nebancaară</p> <p>(1) Practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebancaară fără licență sau autorizație, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.</p> <p>(2) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebancaară a condițiilor de licențiere sau autorizare, a regulilor prudențiale și de conduită, a normativelor privind capitalul propriu minim și fondul de garanție și a altor normative stabilite prin lege și prin actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se sancționează cu amendă de la 30 la 180 de unități convenționale.</p> <p>(3) Nerespectarea termenului de prezentare a documentelor necesare pentru reperfectarea licenței, se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.</p> <p>(4) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebancaară a obligațiilor de informare sau, în cazurile stabilite de legislație, a obligațiilor de coordonare în prealabil cu Comisia Națională a Pieței Financiare a modificărilor la modul de organizare și funcționare a acestuia, în conformitate cu prevederile actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se sancționează cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale.</p> <p>(5) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebancaară a obligațiilor de asigurare a securității, integrității și confidențialității informațiilor obținute în procesul activității, se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale.</p> <p>(6) Neefectuarea de către persoanele licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare a auditului în cazurile prevăzute de legislație se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.</p>	<p>3. Articolul 304²:</p> <p>la alineatul (1), cuvintele „Practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebancaară fără licență sau autorizație” se substituie cu textul „Practicarea fără licență sau autorizație a activităților profesioniste pe piața financiară nebancaară, care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare”;</p> <p>la alineatul (6), cuvintele „persoanele licențiate sau autorizate” se substituie cu textul „persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate”.</p>	<p>Articolul 304². Nerespectarea cerințelor privind activitatea participanților profesioniști la piața financiară nebancaară</p> <p>(1) Practicarea fără licență sau autorizație a activităților profesioniste pe piața financiară nebancaară, care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.</p> <p>(2) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebancaară a condițiilor de licențiere sau autorizare, a regulilor prudențiale și de conduită, a normativelor privind capitalul propriu minim și fondul de garanție și a altor normative stabilite prin lege și prin actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se sancționează cu amendă de la 30 la 180 de unități convenționale.</p> <p>(3) Nerespectarea termenului de prezentare a documentelor necesare pentru reperfectarea licenței, se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.</p> <p>(4) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebancaară a obligațiilor de informare sau, în cazurile stabilite de legislație, a obligațiilor de coordonare în prealabil cu Comisia Națională a Pieței Financiare a modificărilor la modul de organizare și funcționare a acestuia, în conformitate cu prevederile actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se sancționează cu amendă de la 24 la 120 de unități convenționale.</p> <p>(5) Nerespectarea de către participantul profesionist la piața financiară nebancaară a obligațiilor de asigurare a securității, integrității și confidențialității informațiilor obținute în procesul activității, se sancționează cu amendă de la 30 la 150 de unități convenționale.</p> <p>(6) Neefectuarea de către persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare a auditului în cazurile prevăzute de legislație se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.</p>
<p>18.</p>	<p>Articolul 304³. Nerespectarea regulilor privind desfășurarea activităților pe piața financiară nebancaară</p> <p>(1) Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către participanții la piața financiară nebancaară a deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, împiedicarea în orice mod a exercitării supravegherii și/sau controlului din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare</p>	<p>4. La articolul 304³</p>	<p>Articolul 304³. Nerespectarea regulilor privind desfășurarea activităților pe piața financiară nebancaară</p> <p>(1) Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către participanții la piața financiară nebancaară a deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, împiedicarea în orice mod a exercitării supravegherii și/sau controlului din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare</p>

	<p>se sancționează cu amendă de la 48 la 150 de unități convenționale.</p> <p>(2) Desfășurarea activităților pe piața financiară nebancaară cu încălcarea cerințelor stabilite în legislație și cu încălcarea actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.</p>	<p>alineatul (2), cuvintele „Desfășurarea activităților pe piața financiară nebancaară cu încălcarea cerințelor” se substituie cu cuvintele „Desfășurarea activităților de către participanții la piața financiară nebancaară cu încălcarea cerințelor”.</p>	<p>se sancționează cu amendă de la 48 la 150 de unități convenționale.</p> <p>(2) Desfășurarea activităților de către participanții la piața financiară nebancaară cu încălcarea cerințelor stabilite în legislație și cu încălcarea actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 24 la 300 de unități convenționale.</p>
19.		5. Articolele 305-310, 310 ² și 310 ³ se abrogă.	
20.	<p>Articolul 402. Autorități administrative din subordinea Ministerului Finanțelor</p> <p>(1) Contravențiile prevăzute la art.263 și 265, art.266 alin.(6), art.272, art.272¹ alin. (1), (2), (4)–(6) și (12), art.274 alin.(1), art.275 alin.(2), art.277 alin.(2), (3), (6), (8) și (9), art.277¹ alin.(1), (2) și (4), art.282, art.288, 289, 290, 291, 293¹, 293² alin.(1), (2) și (3), art.295¹, 297, 297¹, 298, 299, 301¹, 311, 327¹ se examinează conform competenței, de către Agenția Achiziții Publice, autoritatea administrativă de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanțelor sau de către Serviciul Fiscal de Stat. Contravențiile prevăzute la art.293, 295 alin.(1)–(6), și (9), 349 alin.(1) se examinează de către autoritatea administrativă de inspectare financiară sau, după caz, de Serviciul Fiscal de Stat, în funcție de organul care le-a constatat.</p> <p>(2) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni conducătorii direcțiilor generale finanțe ale unităților administrativ-teritoriale și adjuncții lor, angajații din cadrul Serviciului Fiscal de Stat împuterniciți prin ordinul directorului Serviciului, conducătorul autorității administrative de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanțelor, adjunctul său și conducătorii subdiviziunilor teritoriale ale acesteia, directorul Agenției Achiziții Publice și adjunctul lui.</p>	<p>6. La articolul 402</p> <p>alineatul (1), după textul „, 290” se completează cu textul „, 290¹”;</p>	<p>Articolul 402. Autorități administrative din subordinea Ministerului Finanțelor</p> <p>(1) Contravențiile prevăzute la art.263 și 265, art.266 alin.(6), art.272, art.272¹ alin. (1), (2), (4)–(6) și (12), art.274 alin.(1), art.275 alin.(2), art.277 alin.(2), (3), (6), (8) și (9), art.277¹ alin.(1), (2) și (4), art.282, art.288, 289, 290, 290¹, 291, 293¹, 293² alin.(1), (2) și (3), art.295¹, 297, 297¹, 298, 299, 301¹, 311, 327¹ se examinează conform competenței, de către Agenția Achiziții Publice, autoritatea administrativă de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanțelor sau de către Serviciul Fiscal de Stat. Contravențiile prevăzute la art.293, 295 alin.(1)–(6), și (9), 349 alin.(1) se examinează de către autoritatea administrativă de inspectare financiară sau, după caz, de Serviciul Fiscal de Stat, în funcție de organul care le-a constatat.</p> <p>(2) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni conducătorii direcțiilor generale finanțe ale unităților administrativ-teritoriale și adjuncții lor, angajații din cadrul Serviciului Fiscal de Stat împuterniciți prin ordinul directorului Serviciului, conducătorul autorității administrative de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanțelor, adjunctul său și conducătorii subdiviziunilor teritoriale ale acesteia, directorul Agenției Achiziții Publice și adjunctul lui.</p>
21.	<p>Articolul 404. Comisia Națională a Pieței Financiare</p> <p>(1) Contravențiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) și (5), art.279, 300, 302–310³ și art.344 se constată și se examinează de către Comisia Națională a Pieței Financiare.</p>	<p>7. La articolul 404</p> <p>alineatul (1), textul „302-310³” se substituie cu textul „302-304⁴, 310¹”;</p>	<p>Articolul 404. Comisia Națională a Pieței Financiare</p> <p>(1) Contravențiile prevăzute la art.84, art.278 alin.(1), (2) și (5), art.279, 300, 302–304⁴, 310¹ și art.344 se constată și se examinează de către Comisia Națională a Pieței Financiare.</p>
Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător			
22.	<p>Articolul 3. Sfera de aplicare a prezentei legi</p> <p>(1) Sub incidența prezentei legi cad autoritățile emitente definite la art.2, care sînt investite prin lege cu dreptul de a emite acte permissive persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de</p>	<p>1. La articolul 3, alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Prezenta lege nu se aplică activităților licențiate, autorizate sau certificate din domeniul financiar (bancar și nebancaar).”;</p>	<p>Articolul 3. Sfera de aplicare a prezentei legi</p> <p>(1) Sub incidența prezentei legi cad autoritățile emitente definite la art.2, care sînt investite prin lege cu dreptul de a emite acte permissive persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător sau a unei alte activități</p>

	<p>întreprinzător sau a unei alte activități prevăzute de lege, conexă cu activitatea de întreprinzător și indispensabilă ei.</p> <p>(2) Prezenta lege se aplică în măsura în care nu contravine prevederilor legilor care reglementează activitatea licențiată, autorizată sau certificată din domeniul financiar (bancar și nebanancar), excepție făcând dispozițiile art.4 alin.(1)–(2), (5) și art.6 alin.(2²) și (7) care au prioritate cu privire la orice domeniu licențiat/autorizat/certificat.</p> <p>(3) Raporturile reglementate de prezenta lege cad sub incidența Legii nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.</p>		<p>prevăzute de lege, conexă cu activitatea de întreprinzător și indispensabilă ei.</p> <p>(2) Prezenta lege nu se aplică activităților licențiate, autorizate sau certificate din domeniul financiar (bancar și nebanancar).</p> <p>(3) Raporturile reglementate de prezenta lege cad sub incidența Legii nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.</p>
23.		2. În Anexa nr. 1, rîndurile 15-23, inclusiv, se exclud.	
Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică			
24.	<p>Articolul 99. Măsuri de remediere și sancțiuni</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor, autoritatea de supraveghere are dreptul să aplice prestatorului de servicii de plată și emitentului de monedă electronică următoarele sancțiuni:</p> <p>a) emiterea unui avertisment în scris;</p> <p>a¹) emiterea unui avertisment public prin care se indică persoana fizică, persoana juridică, inclusiv prestatorul de servicii de plată și emitentul de monedă electronică, precum și natura încălcării;</p> <p>b) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la bancă, societatea de plată, furnizorul de servicii poștale și de la societatea emitentă de monedă electronică în mărime de pînă la 10% din capitalul propriu calculat la data ultimei raportări;</p> <p>b¹) amendă aplicabilă administratorului, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, pentru ultimele 12 luni, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție);</p> <p>b²) amendă, în mărime de pînă la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat;</p> <p>c) suspendarea licenței (activității) societății de plată, furnizorului de servicii poștale și societății emitente de monedă electronică pe un termen de la o lună pînă la 6 luni;</p> <p>d) retragerea licenței societății de plată, furnizorului de servicii poștale și societății emitente de monedă electronică.</p>	<p>Articolul 99</p> <p>alin. (3) lit. b¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>„b¹) amendă aplicabilă administratorului, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă</p>	<p>Articolul 99. Măsuri de remediere și sancțiuni</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor, autoritatea de supraveghere are dreptul să aplice prestatorului de servicii de plată și emitentului de monedă electronică următoarele sancțiuni:</p> <p>a) emiterea unui avertisment în scris;</p> <p>a¹) emiterea unui avertisment public prin care se indică persoana fizică, persoana juridică, inclusiv prestatorul de servicii de plată și emitentul de monedă electronică, precum și natura încălcării;</p> <p>b) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la bancă, societatea de plată, furnizorul de servicii poștale și de la societatea emitentă de monedă electronică în mărime de pînă la 10% din capitalul propriu calculat la data ultimei raportări;</p> <p>b¹) amendă aplicabilă administratorului, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, în cazul</p>

		<p>electronică, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;”.</p>	<p>în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>b²) amendă, în mărime de pînă la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat;</p> <p>c) suspendarea licenței (activității) societății de plată, furnizorului de servicii poștale și societății emitente de monedă electronică pe un termen de la o lună pînă la 6 luni;</p> <p>d) retragerea licenței societății de plată, furnizorului de servicii poștale și societății emitente de monedă electronică.</p>
Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară			
25.	<p>Articolul 5. Statutul juridic al organizației de creditare nebancaară. Efectuarea operațiunilor</p> <p>(8) Regulamentul privind mecanismele de soluționare a pretențiilor clienților conține prevederi în conformitate cu Legea nr.190/1994 cu privire la petiționare și cu Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, ținînd cont de cerințele Legii nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, și se referă cel puțin la persoanele sau subdiviziunile responsabile de examinarea petițiilor în cadrul organizației de creditare nebancaară, la modul și termenele de examinare a petițiilor și de informare a petiționarului despre decizia aprobată.</p>	<p>1. La articolul 5</p> <p>alineatul (8), textul „Legea nr.190/1994 cu privire la petiționare” se substituie cu cuvintele „Codul administrativ al Republicii Moldova”;</p>	<p>Articolul 5. Statutul juridic al organizației de creditare nebancaară. Efectuarea operațiunilor</p> <p>(8) Regulamentul privind mecanismele de soluționare a pretențiilor clienților conține prevederi în conformitate cu Codul administrativ al Republicii Moldova și cu Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, ținînd cont de cerințele Legii nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, și se referă cel puțin la persoanele sau subdiviziunile responsabile de examinarea petițiilor în cadrul organizației de creditare nebancaară, la modul și termenele de examinare a petițiilor și de informare a petiționarului despre decizia aprobată.</p>
26.	<p>Articolul 7. Informația confidențială referitoare la client</p> <p>(4¹) Organizațiile de creditare nebancaară prezintă informația confidențială referitoare la client birourilor istoriilor de credit în modul și volumul stabilite de Legea nr.122/2008 privind birourile istoriilor de credit.</p>	<p>2. La articolul 7</p> <p>alineatul (4¹), după sintagma „birourilor istoriilor de credit” se completează cu textul „precum și solicită și utilizează informația de la birourile istoriilor de credit”;</p>	<p>Articolul 7. Informația confidențială referitoare la client</p> <p>(4¹) Organizațiile de creditare nebancaară prezintă informația confidențială referitoare la client birourilor istoriilor de credit, precum și solicită și utilizează informația de la birourile istoriilor de credit, în modul și volumul stabilite de Legea nr.122/2008 privind birourile istoriilor de credit.</p>
27.	<p>Articolul 11. Constituirea și înregistrarea de stat</p> <p>(2) Înregistrarea de stat privind constituirea, reorganizarea, lichidarea sau suspendarea activității organizației de creditare nebancaară se efectuează cu avizul autorității de supraveghere, în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere. Avizul autorității de supraveghere se eliberează contra plată.</p>	<p>3. La articolul 11</p> <p>alineatul (2), propoziția a doua va avea următorul cuprins: „Plata pentru eliberarea avizului autorității de supraveghere la constituirea organizației de creditare nebancaară constituie 2000 lei și se varsă la bugetul de stat”.</p>	<p>Articolul 11. Constituirea și înregistrarea de stat</p> <p>(2) Înregistrarea de stat privind constituirea, reorganizarea, lichidarea sau suspendarea activității organizației de creditare nebancaară se efectuează cu avizul autorității de supraveghere, în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere. Plata pentru eliberarea avizului autorității de supraveghere la constituirea organizației de creditare nebancaară constituie 2000 lei și se varsă la bugetul de stat.</p>
28.	<p>Articolul 20. Suspendarea/reluarea activității și radierea din Registru</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere este în drept să suspende pe un termen de pînă la 2 ani activitatea organizației de creditare nebancaară, cu mențiunea respectivă în Registru, în următoarele cazuri:</p> <p>a) la cererea organizației de creditare nebancaară;</p>	<p>4. Articolul 20</p>	<p>Articolul 20. Suspendarea/reluarea activității și radierea din Registru</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere este în drept să suspende pe un termen de pînă la 2 ani activitatea organizației de creditare nebancaară, cu mențiunea respectivă în Registru, în următoarele cazuri:</p> <p>a) la cererea organizației de creditare nebancaară;</p>

	<p>b) neîndeplinirea prescripțiilor autorității de supraveghere privind înlăturarea încălcărilor în activitate, inclusiv în cazul sesizării de către autoritatea responsabilă privind nerespectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori;</p> <p>c) prezentarea către autoritatea de supraveghere a unor date eronate sau neautentice probate corespunzător, care au servit drept temei pentru eliberarea avizului pentru înregistrarea de stat și/sau înregistrarea în Registru;</p> <p>d) încălcarea de către organizația de creditare nebanară a interdicțiilor prevăzute la art.9 alin.(1) lit.a).</p>	<p>alineatul (1) la lit. b), cuvintele „neîndeplinirea prescripțiilor autorității de supraveghere privind înlăturarea încălcărilor în activitate” se substituie cu textul „neîndeplinirea prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a altor cerințe dispuse de autoritatea de supraveghere”;</p> <p>se completează cu lit. e) și f), cu următorul cuprins: „e) împiedicarea exercitării de către autoritatea de supraveghere a atribuțiilor de supraveghere. f) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării incorecte a situației financiare”</p>	<p>b) neîndeplinirea prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a altor cerințe dispuse de autoritatea de supraveghere, inclusiv în cazul sesizării de către autoritatea responsabilă privind nerespectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori;</p> <p>c) prezentarea către autoritatea de supraveghere a unor date eronate sau neautentice probate corespunzător, care au servit drept temei pentru eliberarea avizului pentru înregistrarea de stat și/sau înregistrarea în Registru;</p> <p>d) încălcarea de către organizația de creditare nebanară a interdicțiilor prevăzute la art.9 alin.(1) lit.a)</p> <p>e) împiedicarea exercitării de către autoritatea de supraveghere a atribuțiilor de supraveghere. f) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării incorecte a situației financiare.</p>
29.	<p>Articolul 23. Reglementarea și supravegherea activității organizațiilor de creditare nebanară</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere este organul de stat care reglementează și supraveghează activitatea organizațiilor de creditare nebanară.</p> <p>(2) În scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității organizațiilor de creditare nebanară, autoritatea de supraveghere este împuternicită să aprobe decizii, să efectueze controale din oficiu și controale pe teren asupra activității organizațiilor de creditare nebanară, să examineze rapoarte, documente contabile și alte documente și informații, condițiile în care își desfășoară activitatea organizațiile de creditare nebanară și respectarea de către acestea a legislației, să întreprindă acțiuni și să emită prescripții în vederea implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, precum și să îndeplinească orice alte acțiuni conform prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(3) Autoritatea de supraveghere poate delega asociațiilor organizațiilor de creditare nebanară, în baza unui acord, funcții de selectare și sistematizare a informației din situațiile financiare și rapoartele specifice.</p> <p>(4) Autoritatea de supraveghere stabilește prin actele sale normative cerințe aplicate tuturor organizațiilor de creditare nebanară înregistrate în Registru, care se referă la:</p> <p>a) constituirea provizioanelor și criteriile de clasificare a creanțelor pentru acoperirea pierderilor din creditele nebanare și dobânzile aferente și pentru acoperirea creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și a dobânzilor de leasing;</p>		<p>Articolul 23. Reglementarea și supravegherea activității organizațiilor de creditare nebanară</p> <p>(1) Autoritatea de supraveghere este organul de stat care reglementează și supraveghează activitatea organizațiilor de creditare nebanară.</p> <p>(2) În scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității organizațiilor de creditare nebanară, autoritatea de supraveghere este împuternicită să aprobe decizii, să efectueze controale din oficiu și controale pe teren asupra activității organizațiilor de creditare nebanară, să examineze rapoarte, documente contabile și alte documente și informații, condițiile în care își desfășoară activitatea organizațiile de creditare nebanară și respectarea de către acestea a legislației, să întreprindă acțiuni și să emită prescripții în vederea implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, precum și să îndeplinească orice alte acțiuni conform prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(3) Autoritatea de supraveghere poate delega asociațiilor organizațiilor de creditare nebanară, în baza unui acord, funcții de selectare și sistematizare a informației din situațiile financiare și rapoartele specifice.</p> <p>(4) Autoritatea de supraveghere stabilește prin actele sale normative cerințe aplicate tuturor organizațiilor de creditare nebanară înregistrate în Registru, care se referă la:</p> <p>a) constituirea provizioanelor și criteriile de clasificare a creanțelor pentru acoperirea pierderilor din creditele nebanare și dobânzile aferente și pentru acoperirea creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și a dobânzilor de leasing;</p> <p>b) transparența structurii de proprietate a organizației de creditare nebanară și actualizarea informațiilor cu privire la fondatori (beneficiarii efectivi care dețin cel puțin 1% din capitalul</p>

	<p>b) transparența structurii de proprietate a organizației de creditare nebancaară și actualizarea informațiilor cu privire la fondatori (beneficiarii efectivi care dețin cel puțin 1% din capitalul social sau din drepturile de vot ale organizației de creditare nebancaară);</p> <p>c) dezvăluirea informației referitoare la activitatea desfășurată, inclusiv la modalitățile și spațiul de publicare a informației necesare, precum și obligarea indicării dobânzii anuale efective în informațiile precontractuale furnizate și în contractele de credit nebancaar;</p> <p>d) norme și reguli privind raportarea;</p> <p>e) reglementarea creditării responsabile față de consumatori prin stabilirea unor cerințe de acordare a creditului nebancaar și/sau a leasingului financiar, inclusiv la condițiile și modul de evaluare a capacității clientului de rambursare a creditului nebancaar și/sau a leasingului financiar, precum și la gradul de acoperire cu gaj.</p> <p>(5) În situația unei crize financiare sistemice, definită astfel de organul național instituit pentru gestionarea crizelor financiare sistemice, precum și în scopul prevenirii crizelor, autoritatea de supraveghere este în drept să stabilească prin actele sale normative norme prudențiale și/sau neprudențiale suplimentare celor prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(6) Autoritatea de supraveghere poate solicita, iar organizațiile de creditare nebancaară, acționarii/asociații, administratorii și/sau salariații acestor organizații sînt obligați să prezinte, la solicitare, în termenul indicat, documentele și informațiile necesare executării adecvate a prevederilor prezentei legi.</p>	<p>5. La articolul 23: la alineatul (4), litera d) va avea următorul cuprins: „d) modul de prezentare a rapoartelor către autoritatea de supraveghere, inclusiv periodicitatea, forma și modul de completare al rapoartelor.”;</p> <p>se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins: „(7) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane, să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea organizațiilor de creditare nebancaară, administratorii, deținătorii de participațiuni/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.”.</p>	<p>social sau din drepturile de vot ale organizației de creditare nebancaară);</p> <p>c) dezvăluirea informației referitoare la activitatea desfășurată, inclusiv la modalitățile și spațiul de publicare a informației necesare, precum și obligarea indicării dobânzii anuale efective în informațiile precontractuale furnizate și în contractele de credit nebancaar;</p> <p>d) modul de prezentare a rapoartelor către autoritatea de supraveghere, inclusiv periodicitatea, forma și modul de completare al rapoartelor;</p> <p>e) reglementarea creditării responsabile față de consumatori prin stabilirea unor cerințe de acordare a creditului nebancaar și/sau a leasingului financiar, inclusiv la condițiile și modul de evaluare a capacității clientului de rambursare a creditului nebancaar și/sau a leasingului financiar, precum și la gradul de acoperire cu gaj.</p> <p>(5) În situația unei crize financiare sistemice, definită astfel de organul național instituit pentru gestionarea crizelor financiare sistemice, precum și în scopul prevenirii crizelor, autoritatea de supraveghere este în drept să stabilească prin actele sale normative norme prudențiale și/sau neprudențiale suplimentare celor prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(6) Autoritatea de supraveghere poate solicita, iar organizațiile de creditare nebancaară, acționarii/asociații, administratorii și/sau salariații acestor organizații sînt obligați să prezinte, la solicitare, în termenul indicat, documentele și informațiile necesare executării adecvate a prevederilor prezentei legi.</p> <p>(7) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane, să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea organizațiilor de creditare nebancaară, administratorii, deținătorii de participațiuni/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.</p>
30.	<p>Articolul 24. Acțiuni ilegale și sancțiuni</p> <p>(1) Dacă se constată că organizația de creditare nebancaară, acționarii/ asociații și/sau administratorii ei au încălcat prezenta lege, actele normative ale autorității de supraveghere, obligațiile prevăzute de legislația privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului și controlul privind respectarea acestora ține de competența autorității de supraveghere, autoritatea de supraveghere poate aplica organizației de creditare nebancaară următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment;</p>	<p>6. Articolul 24 va avea următorul cuprins: „Articolul 24. Încălări, măsuri de remediere și sancțiuni (1) Încălări se consideră: a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii; b) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri dispuse de autoritatea de supraveghere;</p>	<p>Articolul 24. Încălări, măsuri de remediere și sancțiuni</p> <p>(1) Încălări se consideră: a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii; b) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri dispuse de autoritatea de supraveghere; c) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării incorecte a situației financiare;</p>

<p>b) prescripții privind conformarea cu legislația;</p> <p>c) amendă contravențională, aplicată administratorilor organizației de creditare nebancaară;</p> <p>e¹) obligația de a restitui debitorului toate plățile prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de credit sau a valorii de intrare a bunului din contractul de leasing financiar. Prezenta literă se aplică în cazul încălcării prevederilor art.5 alin.(3³) lit.b) și ale art.9 alin.(1) lit.e), e¹) și f);</p> <p>d) suspendarea activității sau radierea din Registru, ținând cont de prevederile art.20 alin.(1) lit.b);</p> <p>e) în cazul neîndeplinirii prescripțiilor autorității de supraveghere privind înlăturarea încălcărilor, inclusiv în cazul unor sesizări din partea autorității responsabile privind nerespectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori – amendă aplicată organizației de creditare nebancaară și percepută în mărime de până la 10% din veniturile din activitatea operațională a organizației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente creditelor acordate/leasingului financiar, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), calculate la finele anului precedent raportat la autoritatea de supraveghere, dar nu mai puțin de 10000 de lei;</p> <p>f) în cazul încălcării prevederilor aplicabile deținătorului conform Regulamentului privind transparența structurii de proprietate a organizației de creditare nebancaară – amendă aplicată deținătorului organizației de creditare nebancaară în mărime de până la 50% din mărimea deținerii în capitalul social al organizației (calculată la valoarea nominală pentru organizațiile de creditare nebancaară sub formă de societăți pe acțiuni).</p> <p>(2) În cazul constatării încălcărilor menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere poate impune organizației de creditare nebancaară următoarele măsuri:</p> <p>a) să înceteze activitățile care sînt interzise de legislație și/sau să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege;</p> <p>b) să nu se angajeze într-un nou gen de activitate de creditare nebancaară;</p> <p>c) să interzică temporar exercitarea funcțiilor de către administratori sau alte persoane cu funcție de răspundere.</p> <p>(3) În cazul încălcării prevederilor art.5 alin.(3³) lit.b) și ale art.9 alin.(1) lit.e), e¹) și f), organizația de creditare</p>	<p>c) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării incorecte a situației financiare;</p> <p>d) neraportarea, raportarea cu întârziere sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii, inclusiv în adresa birourilor istoriilor de credit.</p> <p>(2) Dacă se constată că organizația de creditare nebancaară, deținătorii și/sau administratorii ei au admis încălcări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment în scris;</p> <p>b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a organizației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente creditelor acordate/leasingului financiar, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 10000 de lei;</p> <p>c) amendă aplicabilă administratorilor, de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebancaară, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebancaară, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebancaară, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebancaară, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>d) în cazul încălcării prevederilor aplicabile deținătorului conform Regulamentului privind transparența structurii de proprietate a organizației de creditare nebancaară, aprobat prin Hotărârea Comisiei</p>	<p>d) neraportarea, raportarea cu întârziere sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii, inclusiv în adresa birourilor istoriilor de credit.</p> <p>(2) Dacă se constată că organizația de creditare nebancaară, deținătorii și/sau administratorii ei au admis încălcări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment în scris;</p> <p>b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a organizației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente creditelor acordate/leasingului financiar, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 10000 de lei;</p> <p>c) amendă aplicabilă administratorilor, de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebancaară, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebancaară, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebancaară, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebancaară, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>d) în cazul încălcării prevederilor aplicabile deținătorului conform Regulamentului privind transparența structurii de proprietate a organizației de creditare nebancaară, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.41/4/2018 – amendă aplicată deținătorului organizației de creditare nebancaară în mărime de până la 50% din mărimea deținerii în capitalul social al organizației (calculată la valoarea nominală pentru organizațiile de creditare nebancaară sub formă de societăți pe acțiuni);</p> <p>e) suspendarea activității ținând cont de prevederile art. 20 alin. (1) lit. b)-f);</p> <p>f) radierea din Registru ținând cont de prevederile art. 20 alin. (2) lit. b).</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor menționate la alin. (1) și/sau în cazul implicării acestora în activități dubioase ori riscante,</p>
---	--	--

nebanară are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale, debursate conform contractului de credit/leasing financiar acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezentele prevederi se aplică inclusiv în cazul în care organizația de creditare nebanară a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit/leasing financiar acordat.

Naționale a Pieței Financiare nr.41/4/2018 – amendă aplicată deținătorului organizației de creditare nebanară în mărime de până la 50% din mărimea deținerii în capitalul social al organizației (calculată la valoarea nominală pentru organizațiile de creditare nebanară sub formă de societăți pe acțiuni);

e) suspendarea activității ținând cont de prevederile art. 20 alin. (1) lit. b)-f);

f) radierea din Registrul ținând cont de prevederile art. 20 alin. (2) lit. b).

(3) În cazul constatării încălcărilor menționate la alin. (1) și/sau în cazul implicării acestora în activități dubioase ori riscante, autoritatea de supraveghere are dreptul să dispună organizației de creditare nebanară următoarele măsuri de remediere:

a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;

b) să dispună restituirea față de debitor a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de credit sau a valorii de intrare a bunului din contractul de leasing financiar. Prezenta literă se aplică în cazul încălcării prevederilor art. 5 alin. (3³) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e¹) și f);

c) să prescrie modificarea mecanismelor, procedurilor și/sau a regulamentelor interne;

d) să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege până la lichidarea încălcărilor constatate;

e) să dispună încetarea desfășurării activităților prin anumite sucursale/oficii secundare;

f) să interzică angajarea într-un nou gen de activitate de creditare nebanară;

g) să interzică temporar exercitarea funcțiilor sau să dispună înlocuirea administratorilor;

h) să impună cerințe suplimentare de raportare.

(4) În cazul încălcării prevederilor art. 5 alin. (3³) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e¹) și f), organizația de creditare nebanară are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale, debursate conform contractului de credit/leasing financiar acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezentele

autoritatea de supraveghere are dreptul să dispună organizației de creditare nebanară următoarele măsuri de remediere:

a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;

b) să dispună restituirea față de debitor a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de credit sau a valorii de intrare a bunului din contractul de leasing financiar. Prezenta literă se aplică în cazul încălcării prevederilor art. 5 alin. (3³) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e¹) și f);

c) să prescrie modificarea mecanismelor, procedurilor și/sau a regulamentelor interne;

d) să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege până la lichidarea încălcărilor constatate;

e) să dispună încetarea desfășurării activităților prin anumite sucursale/oficii secundare;

f) să interzică angajarea într-un nou gen de activitate de creditare nebanară;

g) să interzică temporar exercitarea funcțiilor sau să dispună înlocuirea administratorilor;

h) să impună cerințe suplimentare de raportare.

(4) În cazul încălcării prevederilor art. 5 alin. (3³) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e¹) și f), organizația de creditare nebanară are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale, debursate conform contractului de credit/leasing financiar acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezentele prevederi se aplică inclusiv în cazul în care organizația de creditare nebanară a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit/leasing financiar acordat.

(5) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.

		prevederi se aplică inclusiv în cazul în care organizația de creditare nebancaară a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit/leasing financiar acordat. (5) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.”.	
Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative			
31.	<p>Art.VIII. (2) În termen de 30 de luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova: a) Guvernul, în comun cu Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege; b) Comisia Națională a Pieței Financiare va asigura transferul bazelor de date, pe suport de hârtie și în formă electronică, necesare pentru asigurarea implementării prevederilor prezentei legi și pentru asigurarea exercitării atribuțiilor Băncii Naționale a Moldovei prevăzute la art.5 alin.(1) lit.p) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.</p>	<p>La art. VIII alineatul (2) litera b), textul „transferul bazelor de date, pe suport de hârtie și în formă electronică” se substituie cu textul „transferul bazelor de date pe suport de hîrtie și a copiilor bazelor de date în formă electronică, precum și a copiilor sistemelor informatice și a drepturilor de utilizare a acestora.”;</p>	<p>Art.VIII. (2) În termen de 30 de luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova: a) Guvernul, în comun cu Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege; b) Comisia Națională a Pieței Financiare va asigura transferul bazelor de date pe suport de hirtie și a copiilor bazelor de date în formă electronică, precum și a copiilor sistemelor informatice și a drepturilor de utilizare a acestora, necesare pentru asigurarea implementării prevederilor prezentei legi și pentru asigurarea exercitării atribuțiilor Băncii Naționale a Moldovei prevăzute la art.5 alin.(1) lit.p) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.</p>
Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare			
32.	<p>Articolul 10. Procedura de licențiere (17) Taxa de eliberare a licenței pentru activitatea de asigurare sau de reasigurare este de 50000 de lei și se varsă la bugetul autorității de supraveghere. (18) Mărimea taxelor aferente eliberării avizelor, examinării cererilor referitoare la reperfectarea licenței, eliberării copiilor autorizate de pe aceasta, eliberării duplicatului licenței, precum și operării modificărilor în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor, se stabilește de către autoritatea de supraveghere. Taxele se achită la data depunerii cererii și se varsă în bugetul autorității de supraveghere.</p>	<p>1. La articolul 10: alineatul (17), textul „autorității de supraveghere” se substituie cu textul „de stat”; alineatul (18) va avea următorul cuprins „(18) Taxa pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copieii autorizate sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.”;</p>	<p>Articolul 10. Procedura de licențiere (17) Taxa de eliberare a licenței pentru activitatea de asigurare sau de reasigurare este de 50000 de lei și se varsă la bugetul de stat. (18) Taxa pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copieii autorizate sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.</p>
33.	<p>Articolul 13. Reperfectarea licenței (2) La apariția temeiurilor pentru reperfectarea licenței, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată, în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării de stat a modificărilor operate, să depună la</p>	<p>2. La articolul 13 alineatul (2), cuvântul „contravenționale” se substituie cu cuvintele „conform prezentei legi”.</p>	<p>Articolul 13. Reperfectarea licenței (2) La apariția temeiurilor pentru reperfectarea licenței, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată, în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării de stat a modificărilor operate, să depună la autoritatea de supraveghere o cerere de reperfectare a</p>

	<p>autoritatea de supraveghere o cerere de reperfectare a licenței cu documentele și/sau informațiile aferente conform actelor normative ale autorității de supraveghere. Nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor contravenționale.</p>		<p>licenței cu documentele și/sau informațiile aferente conform actelor normative ale autorității de supraveghere. Nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor conform prezentei legi.</p>
34.	<p>Articolul 14. Eliberarea duplicatului licenței (2) În caz de pierdere, sustragere, distrugere sau deteriorare a licenței, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată, în decurs de până la 5 zile lucrătoare din momentul constatării, să publice, în acest sens, un aviz în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și, în termen de până la 10 zile lucrătoare, să depună la autoritatea de supraveghere o cerere de eliberare a duplicatului licenței, cu anexarea documentelor confirmative privind pierderea, sustragerea, distrugerea sau deteriorarea licenței, după caz. Nerespectarea termenelor prevăzute atrage aplicarea sancțiunilor contravenționale.</p>	<p>3. La articolul 14 alineatul (2), cuvântul „contravenționale” se substituie cu cuvintele „conform prezentei legi”.</p>	<p>Articolul 14. Eliberarea duplicatului licenței (2) În caz de pierdere, sustragere, distrugere sau deteriorare a licenței, societatea de asigurare sau de reasigurare este obligată, în decurs de până la 5 zile lucrătoare din momentul constatării, să publice, în acest sens, un aviz în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și, în termen de până la 10 zile lucrătoare, să depună la autoritatea de supraveghere o cerere de eliberare a duplicatului licenței, cu anexarea documentelor confirmative privind pierderea, sustragerea, distrugerea sau deteriorarea licenței, după caz. Nerespectarea termenelor prevăzute atrage aplicarea sancțiunilor conform prezentei legi.</p>
35.	<p>Articolul 16. Retragerea licenței asigurătorului sau reasigurătorului (5) Titularul de licență față de care a fost adoptată hotărârea cu privire la retragerea licenței este obligat: a) să înceteze imediat desfășurarea activității pe piața asigurărilor; b) să restituie licența autorității de supraveghere în termen de 2 zile lucrătoare de la data comunicării hotărârii cu privire la retragerea licenței, iar nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor contravenționale; c) să întreprindă toate măsurile necesare întru asigurarea protecției intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate prin retragerea licenței, inclusiv efectuarea transferului portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare, după caz.</p>	<p>4. La articolul 16 alineatul (5) lit. b), cuvântul „contravenționale” se substituie cu cuvintele „conform prezentei legi”.</p>	<p>Articolul 16. Retragerea licenței asigurătorului sau reasigurătorului (5) Titularul de licență față de care a fost adoptată hotărârea cu privire la retragerea licenței este obligat: a) să înceteze imediat desfășurarea activității pe piața asigurărilor; b) să restituie licența autorității de supraveghere în termen de 2 zile lucrătoare de la data comunicării hotărârii cu privire la retragerea licenței, iar nerespectarea termenului prevăzut atrage aplicarea sancțiunilor conform prezentei legi; c) să întreprindă toate măsurile necesare întru asigurarea protecției intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și ale altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate prin retragerea licenței, inclusiv efectuarea transferului portofoliului de asigurare și/sau de reasigurare, după caz.</p>
36.	<p>Articolul 18. Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor (3) În cazul extinderii activității cu noi sucursale ori încetării activității acestora, precum și în cazul altor modificări, participantul profesionist pe piața asigurărilor este obligat să depună la autoritatea de supraveghere o cerere, cu anexarea documentelor corespunzătoare, în vederea operării modificărilor și completărilor în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor, fiind solicitată copia autorizată (copiile autorizate) de pe licență, cu achitarea taxei corespunzătoare.</p>	<p>5. La articolul 18 alineatul (3), textul „cu achitarea taxei corespunzătoare” se exclude.</p>	<p>Articolul 18. Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor (3) În cazul extinderii activității cu noi sucursale ori încetării activității acestora, precum și în cazul altor modificări, participantul profesionist pe piața asigurărilor este obligat să depună la autoritatea de supraveghere o cerere, cu anexarea documentelor corespunzătoare, în vederea operării modificărilor și completărilor în Registrul participanților profesioniști pe piața asigurărilor, fiind solicitată copia autorizată (copiile autorizate) de pe licență.</p>

<p>37.</p>	<p>Articolul 30. Acționarii care dețin participații calificate. Achizițiile</p> <p>(16) Prețul inițial de expunere spre vânzare a acțiunilor asigurătorului sau reasigurătorului va fi stabilit în următoarele condiții:</p> <p>a) în cazul în care cota nu depășește 10% – conform criteriilor prevăzute la art.23 alin.(2) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital, cu aplicarea alin.(7) din același articol pentru criteriul stabilit la art.23 alin.(2) lit.a) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital;</p> <p>b) în cazul în care cota depășește 10% – conform valorii acțiunilor, rezultată dintr-o expertiză efectuată de către un evaluator independent în conformitate cu standardele internaționale de evaluare.</p> <p>Determinarea prețului conform lit.b) se efectuează de către o persoană calificată în domeniul evaluării, înregistrată în registrul persoanelor autorizate, ținut de către autoritatea de supraveghere în modul stabilit de către aceasta.</p> <p>(30) În condițiile alin.(25) al prezentului articol, prin derogare de la prevederile art.27 alin.(3) lit.d) și alin.(4) lit.b) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, funcțiile membrilor consiliului societății și ale membrilor comitetului de audit pot fi exercitate de către angajații sau membrii consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Desemnarea membrilor consiliului societății de asigurare sau de reasigurare și ai comitetului de audit este efectuată în conformitate cu prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, ale prezentei legi și ale altor acte normative și face obiectul aprobării autorității de supraveghere.</p>	<p>6. Articolul 30:</p> <p>la alineatul (16), sintagma „autoritatea de supraveghere” se substituie cu sintagma „Comisia Națională a Pieței Financiare”;</p> <p>la alineatul (30) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(30) În condițiile alin.(25) al prezentului articol, prin derogare de la prevederile art.25 alin.(2) propoziția a doua și alin.(3) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, funcțiile membrilor consiliului societății și ale membrilor comitetului de audit pot fi exercitate de către angajații sau membrii organelor de conducere ale autorității de supraveghere. Desemnarea membrilor consiliului societății de asigurare sau de reasigurare și ai comitetului de audit este efectuată în conformitate cu prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, ale prezentei legi și ale altor acte normative și face obiectul aprobării autorității de supraveghere.”.</p>	<p>Articolul 30. Acționarii care dețin participații calificate. Achizițiile</p> <p>(16) Prețul inițial de expunere spre vânzare a acțiunilor asigurătorului sau reasigurătorului va fi stabilit în următoarele condiții:</p> <p>a) în cazul în care cota nu depășește 10% – conform criteriilor prevăzute la art.23 alin.(2) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital, cu aplicarea alin.(7) din același articol pentru criteriul stabilit la art.23 alin.(2) lit.a) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital;</p> <p>b) în cazul în care cota depășește 10% – conform valorii acțiunilor, rezultată dintr-o expertiză efectuată de către un evaluator independent în conformitate cu standardele internaționale de evaluare.</p> <p>Determinarea prețului conform lit.b) se efectuează de către o persoană calificată în domeniul evaluării, înregistrată în registrul persoanelor autorizate, ținut de către Comisia Națională a Pieței Financiare în modul stabilit de către aceasta.</p> <p>(30) În condițiile alin.(25) al prezentului articol, prin derogare de la prevederile art.25 alin.(2) propoziția a doua și alin.(3) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, funcțiile membrilor consiliului societății și ale membrilor comitetului de audit pot fi exercitate de către angajații sau membrii organelor de conducere ale autorității de supraveghere. Desemnarea membrilor consiliului societății de asigurare sau de reasigurare și ai comitetului de audit este efectuată în conformitate cu prevederile Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, ale prezentei legi și ale altor acte normative și face obiectul aprobării autorității de supraveghere.</p>
------------	--	---	---

38.	<p>Articolul 82. Administrarea specială</p> <p>(9) Pe perioada administrării speciale drepturile și obligațiile acționarilor și ale organelor de conducere ale societății de asigurare sau de reasigurare se suspendă, acestea fiind exercitate de către administratorii speciali, cu excepția atribuției de majorare a capitalului social și de convocare a adunării generale în acest sens. Cu acordul scris al autorității de supraveghere, administratorii speciali pot delega o parte dintre atribuțiile lor altor persoane.</p>	<p>7. La articolul 82: alineatul (9), prima propoziție va avea următorul cuprins:</p> <p>„Pe perioada administrării speciale, drepturile și obligațiile consiliului societății și ale organului executiv din societatea de asigurare sau de reasigurare se suspendă, acestea fiind exercitate de către administratorii speciali.”.</p> <p>se completează cu alineatul (9¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(9¹) În cazul aplicării administrării speciale în calitate de instrument de rezoluție conform art. 80 alin. (7) lit. b), fără a aduce atingere alin. (9), drepturile și obligațiile acționarilor societății de asigurare sau de reasigurare se suspendă, cu excepția cazurilor de majorare a capitalului social și de convocare a adunării generale în acest sens.”.</p>	<p>Articolul 82. Administrarea specială</p> <p>(9) Pe perioada administrării speciale, drepturile și obligațiile consiliului societății și ale organului executiv din societatea de asigurare sau de reasigurare se suspendă, acestea fiind exercitate de către administratorii speciali. Cu acordul scris al autorității de supraveghere, administratorii speciali pot delega o parte dintre atribuțiile lor altor persoane.</p> <p>(9¹) În cazul aplicării administrării speciale în calitate de instrument de rezoluție conform art. 80 alin. (7) lit. b), fără a aduce atingere alin. (9), drepturile și obligațiile acționarilor societății de asigurare sau de reasigurare se suspendă, cu excepția cazurilor de majorare a capitalului social și de convocare a adunării generale în acest sens.</p>
39.	<p>Articolul 107. Activitatea agentului de asigurare și a agentului bancassurance</p> <p>(1) Agentul de asigurare este o persoană fizică sau o persoană juridică înscrisă în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance ținut de autoritatea de supraveghere, care deține din partea unui asigurător o împuternicire valabilă, în formă scrisă (contract de mandat), pentru a acționa în numele acestuia.</p> <p>(2) Dreptul de desfășurare a activității de intermediere în asigurări de către agenții de asigurare este valabil din momentul înregistrării acestora de către autoritatea de supraveghere în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance.</p> <p>(3) Agentul de asigurare persoană fizică trebuie să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să dispună de pregătire profesională de specialitate și/sau de competență, de cunoștințe și aptitudini în domeniul activității de asigurare, confirmate prin certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>b) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;</p> <p>c) să nu aibă antecedente penale;</p>	<p>8. Articolul 107 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Taxa pentru înregistrarea în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance constituie 200 lei pentru persoane fizice și 2000 lei pentru persoane juridice, și se varsă la bugetul de stat.”.</p>	<p>Articolul 107. Activitatea agentului de asigurare și a agentului bancassurance</p> <p>(1) Agentul de asigurare este o persoană fizică sau o persoană juridică înscrisă în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance ținut de autoritatea de supraveghere, care deține din partea unui asigurător o împuternicire valabilă, în formă scrisă (contract de mandat), pentru a acționa în numele acestuia.</p> <p>(2) Dreptul de desfășurare a activității de intermediere în asigurări de către agenții de asigurare este valabil din momentul înregistrării acestora de către autoritatea de supraveghere în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance.</p> <p>(2¹) Taxa pentru înregistrarea în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance constituie 200 lei pentru persoane fizice și 2000 lei pentru persoane juridice, și se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(3) Agentul de asigurare persoană fizică trebuie să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să dispună de pregătire profesională de specialitate și/sau de competență, de cunoștințe și aptitudini în domeniul activității de asigurare, confirmate prin certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>b) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;</p> <p>c) să nu aibă antecedente penale;</p>

<p>d) să prezinte informația privind activitatea sa în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(4) Agentul de asigurare persoană juridică trebuie să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să aibă ca obiect de activitate numai intermedierea în asigurări;</p> <p>b) să dispună de un capital social, vărsat în formă bănească, a cărui valoare nu poate fi mai mică de 100000 de lei, menținut în bunuri imobile sau în contul bancar a cărui pondere nu trebuie să fie mai mică de 50% din valoarea capitalului social;</p> <p>c) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;</p> <p>d) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, de insolabilitate sau de lichidare la data solicitării contractului de mandat de la asigurător;</p> <p>e) fondatorii acestuia nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;</p> <p>f) să cuprindă obligatoriu în denumire sintagma "agent de asigurare";</p> <p>g) să aibă asociați și/sau acționari, precum și persoane cu funcții de conducere, fără antecedente penale;</p> <p>h) să dispună de un administrator care să întrunească condițiile de pregătire și de experiență pentru această funcție și să dețină certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>i) să înființeze și să țină un registru al personalului propriu care este încadrat în activitatea de intermediere în asigurări, ale cărui regim, formă și conținut vor fi stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>j) să-și desfășoare activitatea cu personalul propriu care corespunde cerințelor de instruire profesională și care deține certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;</p>		<p>d) să prezinte informația privind activitatea sa în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(4) Agentul de asigurare persoană juridică trebuie să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să aibă ca obiect de activitate numai intermedierea în asigurări;</p> <p>b) să dispună de un capital social, vărsat în formă bănească, a cărui valoare nu poate fi mai mică de 100000 de lei, menținut în bunuri imobile sau în contul bancar a cărui pondere nu trebuie să fie mai mică de 50% din valoarea capitalului social;</p> <p>c) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;</p> <p>d) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, de insolabilitate sau de lichidare la data solicitării contractului de mandat de la asigurător;</p> <p>e) fondatorii acestuia nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;</p> <p>f) să cuprindă obligatoriu în denumire sintagma "agent de asigurare";</p> <p>g) să aibă asociați și/sau acționari, precum și persoane cu funcții de conducere, fără antecedente penale;</p> <p>h) să dispună de un administrator care să întrunească condițiile de pregătire și de experiență pentru această funcție și să dețină certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>i) să înființeze și să țină un registru al personalului propriu care este încadrat în activitatea de intermediere în asigurări, ale cărui regim, formă și conținut vor fi stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>j) să-și desfășoare activitatea cu personalul propriu care corespunde cerințelor de instruire profesională și care deține certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>k) să prezinte rapoartele financiare specializate în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(5) Agentul bancassurance trebuie să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să fie o bancă și/sau o sucursală a băncii dintr-un stat terț care desfășoară activități pe teritoriul Republicii Moldova, o asociație de economii și împrumut, o organizație de creditare</p>
--	--	---

<p>k) să prezinte rapoartele financiare specializate în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(5) Agentul bancassurance trebuie să întrunească următoarele condiții:</p> <p>a) să fie o bancă și/sau o sucursală a băncii dintr-un stat terț care desfășoară activități pe teritoriul Republicii Moldova, o asociație de economii și împrumut, o organizație de creditare nebancaară, care activează în conformitate cu legislația Republicii Moldova;</p> <p>b) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;</p> <p>c) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, de insolabilitate sau de lichidare la data solicitării contractului de mandat de la asigurator;</p> <p>d) să dispună de personal cu pregătire profesională de specialitate și/sau de competență, cu cunoștințe și aptitudini în domeniul activității de intermediere în asigurări în corespundere cu actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(6) Persoana responsabilă de sectorul bancassurance trebuie să întrunească condițiile de pregătire și de experiența necesară pentru această funcție și să dețină certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(7) Autoritatea de supraveghere ține Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance atât în formă electronică, cât și pe suport de hârtie, cu înregistrarea tuturor modificărilor operate.</p> <p>(8) Cerințele pe care trebuie să le întrunească agenții de asigurare și agenții bancassurance, condițiile și modul de înregistrare a acestora în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance, obligațiile asiguratorilor privind supravegherea agenților respectivi, precum și alte informații referitoare la aceștia se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(9) Un agent de asigurare, persoană fizică sau persoană juridică, nu poate intermedia aceleași clase de asigurări decât pentru un singur asigurator.</p>		<p>nebancaară, care activează în conformitate cu legislația Republicii Moldova;</p> <p>b) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 5 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 10 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere;</p> <p>c) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, de insolabilitate sau de lichidare la data solicitării contractului de mandat de la asigurator;</p> <p>d) să dispună de personal cu pregătire profesională de specialitate și/sau de competență, cu cunoștințe și aptitudini în domeniul activității de intermediere în asigurări în corespundere cu actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(6) Persoana responsabilă de sectorul bancassurance trebuie să întrunească condițiile de pregătire și de experiența necesară pentru această funcție și să dețină certificatul de calificare în domeniul asigurărilor obținut în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(7) Autoritatea de supraveghere ține Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance atât în formă electronică, cât și pe suport de hârtie, cu înregistrarea tuturor modificărilor operate.</p> <p>(8) Cerințele pe care trebuie să le întrunească agenții de asigurare și agenții bancassurance, condițiile și modul de înregistrare a acestora în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance, obligațiile asiguratorilor privind supravegherea agenților respectivi, precum și alte informații referitoare la aceștia se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p> <p>(9) Un agent de asigurare, persoană fizică sau persoană juridică, nu poate intermedia aceleași clase de asigurări decât pentru un singur asigurator.</p> <p>(10) Fondatorii și angajații agentului de asigurare nu pot ocupa concomitent funcții în cadrul asiguratorului sau reasiguratorului.</p> <p>(11) Dacă un asigurat are încheiat un contract de asigurare prin intermediul unui agent de asigurare sau al unui agent bancassurance, asiguratorul în al cărui nume acționează agentul de asigurare sau agentul bancassurance este responsabil față de asigurat pentru toate actele sau omisiunile agentului.</p> <p>(12) Agentul de asigurare și agentul bancassurance sunt radiați din registrul menționat la alin.(5) dacă:</p> <p>a) solicită în scris acest lucru;</p> <p>b) nu obțin certificatele de calificare în domeniul asigurărilor emise conform prevederilor legale;</p>
---	--	--

	<p>(10) Fondatorii și angajații agentului de asigurare nu pot ocupa concomitent funcții în cadrul asigurătorului sau reasigurătorului.</p> <p>(11) Dacă un asigurat are încheiat un contract de asigurare prin intermediul unui agent de asigurare sau al unui agent bancassurance, asigurătorul în al cărui nume acționează agentul de asigurare sau agentul bancassurance este responsabil față de asigurat pentru toate actele sau omisiunile agentului.</p> <p>(12) Agentul de asigurare și agentul bancassurance sunt radiați din registrul menționat la alin.(5) dacă:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) solicită în scris acest lucru; b) nu obțin certificatele de calificare în domeniul asigurărilor emise conform prevederilor legale; c) nu achită în termenele stabilite plățile regulatorii către autoritatea de supraveghere; d) nu transferă către asigurător, în termenul de scadență prevăzut în contractul de mandat, primele de asigurare colectate în numele acestuia; e) nu prezintă rapoartele specializate pentru 2 perioade de raportare consecutive, solicitate de autoritatea de supraveghere; f) prestează activități, prin organul executiv și contabilul-șef, care nu corespund cerințelor prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere; g) nu dețin limita nivelului de capital social în mijloace financiare libere de obligații. 		<ul style="list-style-type: none"> c) nu achită în termenele stabilite plățile regulatorii către autoritatea de supraveghere; d) nu transferă către asigurător, în termenul de scadență prevăzut în contractul de mandat, primele de asigurare colectate în numele acestuia; e) nu prezintă rapoartele specializate pentru 2 perioade de raportare consecutive, solicitate de autoritatea de supraveghere; f) prestează activități, prin organul executiv și contabilul-șef, care nu corespund cerințelor prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere; g) nu dețin limita nivelului de capital social în mijloace financiare libere de obligații.
40.	<p>Articolul 108. Activitatea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare</p> <p>(2) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare trebuie să îndeplinească următoarele condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) să corespundă cerințelor prevăzute la alin.(1); b) să dispună de un capital social, vărsat în formă bănească, a cărui valoare nu poate fi mai mică de 400000 de lei, menținut în bunuri imobile sau în contul bancar a cărui pondere nu trebuie să fie mai mică de 50% din valoarea capitalului social; c) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 10 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 15 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere; d) să desfășoare activitate de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări; 	9. La articolul 108	<p>Articolul 108. Activitatea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare</p> <p>(2) Brokerul de asigurare și/sau de reasigurare trebuie să îndeplinească următoarele condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) să corespundă cerințelor prevăzute la alin.(1); b) să dispună de un capital social, vărsat în formă bănească, a cărui valoare nu poate fi mai mică de 400000 de lei, menținut în bunuri imobile sau în contul bancar a cărui pondere nu trebuie să fie mai mică de 50% din valoarea capitalului social; c) să dispună de un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare în valoare de cel puțin 10 milioane de lei pentru fiecare solicitare de daune și în valoare globală de 15 milioane de lei pe an pentru totalitatea solicitărilor de daune, nefiind admisă franșiza, contract ale cărui cerințe sunt stabilite de autoritatea de supraveghere; d) să desfășoare doar activitate de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări;

alineatul (2) lit. d), după cuvintele „să desfășoare” se completează cu cuvântul „doar”.

	<p>e) să păstreze și să pună la dispoziția autorității de supraveghere, la cerere, documentele contabile;</p> <p>f) să dispună de persoane cu funcții de conducere care să corespundă criteriilor de pregătire și de experiență stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere, iar administratorul și personalul propriu cu atribuții de intermediere să dețină certificate de calificare în domeniul asigurărilor obținut în condițiile actelor normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>g) să înființeze și să țină Registrul asistenților în brokeraj, ale cărui regim, formă și conținut se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>h) să prezinte rapoartele financiare specializate, precum și alte informații privind activitatea sa, în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>i) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, insolabilitate sau de lichidare la data solicitării licenței;</p> <p>j) fondatorii acestuia nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări și/sau în reasigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;</p> <p>k) să dispună de propria pagină web oficială.</p>		<p>e) să păstreze și să pună la dispoziția autorității de supraveghere, la cerere, documentele contabile;</p> <p>f) să dispună de persoane cu funcții de conducere care să corespundă criteriilor de pregătire și de experiență stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere, iar administratorul și personalul propriu cu atribuții de intermediere să dețină certificate de calificare în domeniul asigurărilor obținut în condițiile actelor normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>g) să înființeze și să țină Registrul asistenților în brokeraj, ale cărui regim, formă și conținut se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>h) să prezinte rapoartele financiare specializate, precum și alte informații privind activitatea sa, în modul stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere;</p> <p>i) să nu fi fost declarat anterior insolubil și să nu facă obiectul unei proceduri de reorganizare, insolabilitate sau de lichidare la data solicitării licenței;</p> <p>j) fondatorii acestuia nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui intermediar în asigurări și/sau în reasigurări declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;</p> <p>k) să dispună de propria pagină web oficială.</p>
41.	<p>Articolul 110. Licențierea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare</p> <p>(5) Taxa pentru eliberarea licenței pentru activitatea de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări în calitate de broker de asigurare și/sau de reasigurare este de 7000 de lei și se varsă la bugetul autorității de supraveghere.</p> <p>(6) Taxa de reperfectare a licenței pentru activitatea de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări în calitate de broker de asigurare și/sau de reasigurare, precum și taxa pentru eliberarea copiei sau a duplicatului acesteia se varsă la bugetul autorității de supraveghere.</p>	<p>10. La articolul 110:</p> <p>la alineatul (5), cuvintele „autorității de supraveghere” se substituie cu cuvintele „de stat”;</p> <p>alineatul (6) va avea următorul cuprins „(6) Taxa pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copiei sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.”;</p>	<p>Articolul 110. Licențierea brokerului de asigurare și/sau de reasigurare</p> <p>(5) Taxa pentru eliberarea licenței pentru activitatea de intermediere în asigurări și/sau în reasigurări în calitate de broker de asigurare și/sau de reasigurare este de 7000 de lei și se varsă la bugetul de stat.</p> <p>(6) Taxa pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copiei sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.</p>
42.	<p>Articolul 117. Procesul de supraveghere</p> <p>(5) Controalele, analizele din oficiu și inspecțiile în teren se efectuează în conformitate cu procedura stabilită prin actele normative ale autorității de supraveghere.</p>	<p>11. La art. 117, alineatul (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) Fără a aduce atingere prevederilor art. 122 alin.(9), la efectuarea controlului, la constatarea faptelor ce constituie încălcări, la aplicarea sancțiunilor și a măsurilor prevăzute de prezenta lege, se aplică corespunzător prevederile art. 75¹ alin. (1)-(4), alin. (7), alin. (8), alin. (10)-(11) și ale art. 75² alin. (3)-(6) și alin. (10)-(15) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și prevederile actelor normative ale autorității de supraveghere.”.</p>	<p>Articolul 117. Procesul de supraveghere</p> <p>(5) Fără a aduce atingere prevederilor art. 122 alin.(9), la efectuarea controlului, la constatarea faptelor ce constituie încălcări, la aplicarea sancțiunilor și a măsurilor prevăzute de prezenta lege, se aplică corespunzător prevederile art. 75¹ alin. (1)-(4), alin. (7), alin. (8), alin. (10)-(11) și ale art. 75² alin. (3)-(6) și alin. (10)-(15) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și prevederile actelor normative ale autorității de supraveghere.</p>

43.	<p>Articolul 122. Răspunderea și sancțiuni</p> <p>(1) Sunt considerate încălcări pe piața asigurărilor: nerespectarea prevederilor prezentei legi, ale legislației cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, ale legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și ale altor acte normative; nerespectarea condițiilor de licențiere și a deciziilor emise întru conformarea activității; neexecutarea sancțiunilor și măsurilor de redresare financiară, precum și faptele stabilite expres în Codul contravențional și în Codul penal.</p> <p>(2) În caz de constatare a încălcărilor menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertismentul;</p> <p>b) suspendarea sau retragerea certificatelor de calificare eliberate de aceasta;</p> <p>c) amendă contravențională aplicată participantului profesionist sau persoanei cu funcție de răspundere (persoanei cu funcție de conducere și care deține funcție-cheie) a societății de asigurare sau de reasigurare sau intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări;</p>	<p>12. Articolul 122:</p> <p>La alineatul (2): litera a) se completează cu cuvintele „în scris”;</p> <p>litera c) va avea următorul cuprins:</p> <p>„c) amendă aplicabilă persoanei cu funcție de conducere sau persoanei care deține funcție-cheie, din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare, din cadrul sucursalei societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe sau din cadrul intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări, în mărime de la 1 la 100 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;”;</p> <p>se completează cu literele c¹) și c²), cu următorul cuprins:</p>	<p>Articolul 122. Răspunderea și sancțiuni</p> <p>(1) Sunt considerate încălcări pe piața asigurărilor: nerespectarea prevederilor prezentei legi, ale legislației cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, ale legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și ale altor acte normative; nerespectarea condițiilor de licențiere și a deciziilor emise întru conformarea activității; neexecutarea sancțiunilor și măsurilor de redresare financiară, precum și faptele stabilite expres în Codul contravențional și în Codul penal.</p> <p>(2) În caz de constatare a încălcărilor menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertismentul în scris;</p> <p>b) suspendarea sau retragerea certificatelor de calificare eliberate de aceasta;</p> <p>c) amendă aplicabilă persoanei cu funcție de conducere sau persoanei care deține funcție-cheie, din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare, din cadrul sucursalei societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe sau din cadrul intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări, în mărime de la 1 la 100 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:</p> <p>1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, precedente datei la care s-a constatat fapta;</p> <p>2) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;</p> <p>3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>4) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;</p> <p>c¹) amendă, aplicabilă persoanei fizice care exercită atribuțiile funcției actuale, în mărime de la 10 000 lei pînă la 1 milion de lei;</p> <p>c²) amendă, aplicabilă intermediarului în asigurări persoană fizică, de la 5000 lei pînă la 1 milion de lei;</p>
-----	---	--	---

<p>d) amendă de până la 15% din cerința de capital minim aplicată societății de asigurare sau de reasigurare conform categoriei de asigurări sau activității de reasigurări în care s-a constatat încălcarea;</p> <p>e) amendă de până la 15% din capitalul social aplicată intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări. În cazul agenților bancassurance, amenda se aplică în limita capitalului de 100000 de lei;</p> <p>f) limitarea operațiunilor prin interzicerea subscrierii unor noi contracte de asigurare și/sau de reasigurare și a încasării primelor aferente acestora pentru toate clasele de asigurare sau activitățile de reasigurare ori pentru anumite tipuri/clase sau activități;</p> <p>g) amendă aplicată deținătorilor direcți și indirecti de acțiuni în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare până la 100% din mărimea deținerii în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare, calculată la valoarea nominală;</p> <p>h) suspendarea sau retragerea calității de persoană cu funcție de conducere și care deține funcție-cheie, aprobată în prealabil de către autoritatea de supraveghere;</p> <p>i) suspendarea sau retragerea parțială ori totală a licenței;</p> <p>j) suspendarea exercitării drepturilor de vot ale acționarului sau acționarilor responsabili;</p> <p>k) interzicerea dispunerii libere de activele societății de asigurare sau de reasigurare;</p> <p>l) alte sancțiuni prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(3) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) pot fi aplicate concomitent cu măsurile de redresare și rezoluție prevăzute de prezenta lege sau independent de acestea.</p> <p>(4) Aplicarea sancțiunilor și a măsurilor sancționatoare potrivit prezentei legi nu înlătură răspunderea materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.</p> <p>(5) Avertismentul prevăzut la alin.(2) lit.a) include, de regulă, informarea despre încălcările constatate, cerința</p>	<p>„c¹) amendă, aplicabilă persoanei fizice care exercită atribuțiile funcției actuariale, în mărime de la 10 000 lei pînă la 1 milion de lei;</p> <p>c²) amendă, aplicabilă intermediarului în asigurări persoană fizică, de la 5000 lei pînă la 1 milion de lei.”.</p> <p>la litera d), după cuvintele „de reasigurare” se completează cu textul „, sau sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe.”;</p> <p>litera g), după cuvintele „de reasigurare” se completează cu textul „și/sau beneficiarului efectiv,” se completează cu litera g¹), cu următorul cuprins: „g¹) amendă de pînă la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat.”;</p> <p>litera k) se completează cu cuvintele „sau ale sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe”.</p> <p>Se completează cu alineatul (3¹), cu următorul cuprins: „(3¹) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) lit. a), c)-c²) și h) se aplică persoanelor cărora le poate fi imputată fapta, întrucît aceasta nu s-ar fi produs dacă persoanele respective și-ar fi exercitat în mod corespunzător responsabilitățile care decurg din îndatoririle funcției lor stabilite conform legislației, actelor normative emise în aplicarea prezentei legi și cadrului intern de</p>	<p>d) amendă de până la 15% din cerința de capital minim aplicată societății de asigurare sau de reasigurare, sau sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, conform categoriei de asigurări sau activității de reasigurări în care s-a constatat încălcarea;</p> <p>e) amendă de până la 15% din capitalul social aplicată intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări. În cazul agenților bancassurance, amenda se aplică în limita capitalului de 100000 de lei;</p> <p>f) limitarea operațiunilor prin interzicerea subscrierii unor noi contracte de asigurare și/sau de reasigurare și a încasării primelor aferente acestora pentru toate clasele de asigurare sau activitățile de reasigurare ori pentru anumite tipuri/clase sau activități;</p> <p>g) amendă aplicată deținătorilor direcți și indirecti de acțiuni în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare și/sau beneficiarului efectiv, până la 100% din mărimea deținerii în capitalul social al societății de asigurare sau de reasigurare, calculată la valoarea nominală;</p> <p>g¹) amendă de pînă la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat;</p> <p>h) suspendarea sau retragerea calității de persoană cu funcție de conducere și care deține funcție-cheie, aprobată în prealabil de către autoritatea de supraveghere;</p> <p>i) suspendarea sau retragerea parțială ori totală a licenței;</p> <p>j) suspendarea exercitării drepturilor de vot ale acționarului sau acționarilor responsabili;</p> <p>k) interzicerea dispunerii libere de activele societății de asigurare sau de reasigurare sau ale sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe;</p> <p>l) alte sancțiuni prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(3) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) pot fi aplicate concomitent cu măsurile de redresare și rezoluție prevăzute de prezenta lege sau independent de acestea.</p> <p>(3¹) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) lit. a), c)-c²) și h) se aplică persoanelor cărora le poate fi imputată fapta, întrucît aceasta nu s-ar fi produs dacă persoanele respective și-ar fi exercitat în mod corespunzător responsabilitățile care decurg din îndatoririle funcției lor stabilite conform legislației, actelor normative emise în aplicarea prezentei legi și cadrului intern de administrare, ori, după</p>
--	---	--

de lichidare în termenul stabilit a încălcărilor, precum și atenționarea asupra posibilității de aplicare a unor sancțiuni mai aspre și/sau a altor măsuri prevăzute de prezenta lege, în cazul neînălțurării în termenul stabilit a încălcărilor constatate sau în cazul comiterii repetate a acestora. De asemenea, acesta se aplică la constatarea pentru prima dată a încălcării care nu afectează drepturile și interesele consumatorilor.

(6) Avertismentul poate fi aplicat concomitent cu alte sancțiuni prevăzute la alin.(2) sau independent de acestea.

(7) Amenda, aplicată în temeiul prezentului articol, se varsă la bugetul de stat.

(8) Autoritatea de supraveghere va reglementa prin act normativ principiile de aplicare graduală a sancțiunilor menționate la alin.(2), ținând cont de impactul acestora asupra stabilității activității de asigurare sau de reasigurare în Republica Moldova, de drepturile și interesele consumatorilor, de profilul de risc al societății de asigurare sau de reasigurare sau al intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări, de categoriile de asigurări sau activitățile de reasigurare practicate, de gravitatea încălcărilor comise, de împrejurările în care a fost săvârșită încălcarea și de scopul urmărit.

(9) La stabilirea tipului sancțiunii și a cuantumului amenzii, autoritatea de supraveghere examinează toate circumstanțele relevante ale săvârșirii faptei, inclusiv următoarele aspecte, după caz:

- a) gravitatea și durata faptei;
- b) gradul de vinovăție a persoanei responsabile;
- c) capacitatea financiară a persoanei responsabile de încălcare, astfel cum rezultă, de exemplu, din venitul anual al persoanei fizice responsabile sau din cifra de afaceri totală a persoanei juridice responsabile;
- d) importanța profiturilor realizate sau a pierderilor evitate de către persoana responsabilă, în beneficiul acesteia, în măsura în care acestea pot fi determinate;
- e) prejudiciile cauzate contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, în măsura în care pot fi determinate;
- f) gradul de cooperare cu autoritatea de supraveghere;
- g) încălcările săvârșite anterior;
- h) orice posibile consecințe sistematice ale faptei săvârșite.

administrare, ori, după caz, persoanelor în privința cărora Banca Națională a Moldovei constată că acestea nu acționează în conformitate cu regulile unei practici prudente și sănătoase și/sau că nu mai corespund cerințelor de reputație și competență adecvată naturii, extinderii și complexității activității participanților profesioniști pe piața asigurărilor și responsabilităților încredințate.

Alineatul (8) se abrogă.

caz, persoanelor în privința cărora Banca Națională a Moldovei constată că acestea nu acționează în conformitate cu regulile unei practici prudente și sănătoase și/sau că nu mai corespund cerințelor de reputație și competență adecvată naturii, extinderii și complexității activității participanților profesioniști pe piața asigurărilor și responsabilităților încredințate.

(4) Aplicarea sancțiunilor și a măsurilor sancționatoare potrivit prezentei legi nu înlătură răspunderea materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

(5) Avertismentul prevăzut la alin.(2) lit.a) include, de regulă, informarea despre încălcările constatate, cerința de lichidare în termenul stabilit a încălcărilor, precum și atenționarea asupra posibilității de aplicare a unor sancțiuni mai aspre și/sau a altor măsuri prevăzute de prezenta lege, în cazul neînălțurării în termenul stabilit a încălcărilor constatate sau în cazul comiterii repetate a acestora. De asemenea, acesta se aplică la constatarea pentru prima dată a încălcării care nu afectează drepturile și interesele consumatorilor.

(6) Avertismentul poate fi aplicat concomitent cu alte sancțiuni prevăzute la alin.(2) sau independent de acestea.

(7) Amenda, aplicată în temeiul prezentului articol, se varsă la bugetul de stat.

(9) La stabilirea tipului sancțiunii și a cuantumului amenzii, autoritatea de supraveghere examinează toate circumstanțele relevante ale săvârșirii faptei, inclusiv următoarele aspecte, după caz:

- a) gravitatea și durata faptei;
  - b) gradul de vinovăție a persoanei responsabile;
  - c) capacitatea financiară a persoanei responsabile de încălcare, astfel cum rezultă, de exemplu, din venitul anual al persoanei fizice responsabile sau din cifra de afaceri totală a persoanei juridice responsabile;
  - d) importanța profiturilor realizate sau a pierderilor evitate de către persoana responsabilă, în beneficiul acesteia, în măsura în care acestea pot fi determinate;
  - e) prejudiciile cauzate contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării, terților păgubiți și altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, în măsura în care pot fi determinate;
  - f) gradul de cooperare cu autoritatea de supraveghere;
  - g) încălcările săvârșite anterior;
  - h) orice posibile consecințe sistematice ale faptei săvârșite.
- (10) Suspendarea și retragerea licenței, precum și retragerea autorizației se aplică în cazurile stabilite de prezenta lege.

	<p>(10) Suspendarea și retragerea licenței, precum și retragerea autorizației se aplică în cazurile stabilite de prezenta lege.</p> <p>(11) Prejudiciile cauzate ca rezultat al încălcării legislației, care reglementează activitatea pe piața asigurărilor, urmează a fi reparate în modul stabilit de legislație.</p>	<p>Se completează cu alineatele (12) și (13), cu următorul cuprins:</p> <p>„(12) Actele prin care sînt aplicate sancțiuni și/sau măsuri potrivit prezentei legi, se emit de către Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei. Sancțiunea prevăzută la alin. (2) lit. a) și măsurile de supraveghere prevăzute la art. 116 alin. (1) lit. a) și b) pot fi aplicate de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(13) Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile prevăzute de prezenta lege sau independent de acestea.</p>	<p>(11) Prejudiciile cauzate ca rezultat al încălcării legislației, care reglementează activitatea pe piața asigurărilor, urmează a fi reparate în modul stabilit de legislație.</p> <p>(12) Actele prin care sînt aplicate sancțiuni și/sau măsuri potrivit prezentei legi, se emit de către Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei. Sancțiunea prevăzută la alin. (2) lit. a) și măsurile de supraveghere prevăzute la art. 116 alin. (1) lit. a) și b) pot fi aplicate de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(13) Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile prevăzute de prezenta lege sau independent de acestea.</p>
Dispoziții tranzitorii și finale			

NOTA INFORMATVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului.
Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative), denumit în continuare <i>proiect</i> , a fost elaborat de Banca Națională a Moldovei. Conform prevederilor pct. 40 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, proiectul este promovat de Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.
Proiectul este elaborat în vederea punerii în aplicare a prevederilor Legii nr. 178 din 11.09.2020 (în vigoare din 01.07.2023) pentru modificarea unor acte normative, care are ca finalitate atribuirea Băncii Naționale a Moldovei (BNM) a unor competențe de reglementare și supraveghere a sistemului financiar non-bancar, în particular, a atribuțiilor de licențiere/avizare/înregistrare, reglementare și supraveghere a activității asigurătorilor, reasigurătorilor, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din R. Moldova (BNAA), a asociațiilor de economii și împrumut (AEI), a birourilor istoriilor de credit (BIC) și a organizațiilor de creditare nebancaară (OCN) – atribuții exercitate în prezent de Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPf). Proiectul de lege are drept finalități: 1. Stabilirea cadrului legal necesar pentru a asigura buna desfășurare și finalizarea ordonată a transferului de competențe de la CNPF către BNM; 2. Asigurarea exercitării ordonate a competențelor atribuite BNM prin Legea nr. 178/2020, prin uniformizarea unor aspecte care vizează atribuțiile de supraveghere și control ale BNM.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.
Proiectul de lege include reglementări cu privire la: 1. Modificarea Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, precum și a legilor sectoriale (care reglementează activitatea entităților vizate de Legea nr. 178/2020) în contextul includerii noilor entități în aria de competență a BNM: modificările propuse la art. 75 ¹ și art. 75 ² asigură aplicabilitatea prevederilor acestor articole și față de entitățile a căror supraveghere va fi preluată de BNM; corelativ, legile sectoriale se completează cu prevederi privind aplicabilitatea prevederilor Legii nr. 548/1995 în cadrul procedurilor de control și de aplicare a sancțiunilor. Modificările propuse la art. 25 din Legea nr. 548/1995 se propun în legătură cu modificarea art. 30 alin. (30) din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare și de reasigurare, care este una imperativă în vederea asigurării continuității unor eventuale măsuri luate de CNPF în contextul prevederilor art. 30 alin. (25) și (30) din Legea nr. 92/2022. 2. Modificări în Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut, Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit, în Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară și Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare și de reasigurare, care presupun, în principal, revizuirea mecanismului de constatare a încălcărilor și de aplicare a sancțiunilor prin: a) substituirea sancțiunilor contravenționale cu sancțiuni de amendă conform legilor sectoriale respective. Având în vedere că actualmente entitățile vizate de Legea nr. 178/2020 pot fi atrase (pentru încălcarea legilor sectoriale precitate și a actelor normative ale autorității de supraveghere) atât la răspundere administrativă (conform legilor sectoriale respective), cât și la răspundere contravențională (conform Codului contravențional), precum și ținând cont de faptul că, potrivit legilor sectoriale, orice caz de nerespectare a obligațiilor prevăzute de lege sau de actele normative ale autorității de supraveghere se consideră încălcare, iminent intervine situația în care faptele considerate drept contravenții conform art. 305-310, 310 ² și 310 ³ din Codul contravențional, se vor considera, concomitent, încălcări potrivit legilor sectoriale. În contextul dat, pentru a asigura aplicarea unui regim uniform și previzibil pentru subiecții supuși supravegherii, în măsura în care interesul protejat prin normele punitive (administrativă și contravențională) este același, considerăm că este necesară menținerea a unei singure forme a răspunderii juridice pentru aceeași faptă și anume a răspunderii administrative, care este una mai eficientă, proporțională și cu efect descurajant, întrucât asigură atingerea scopului sancțiunii de executare a cerințelor prevăzute de legislația în vigoare, corectare a

comportamentului subiectului vinovat, remediere a deficiențelor constatate și/sau reparare a prejudiciului cauzat, prevenire a comiterii unor noi fapte atât de către același subiect, cât și de alți subiecți pe viitor, precum și a finalității de menținere și promovare a respectării legii și a actelor normative subordonate legii.

Proiectul de lege prevede o trecere la regimul de sancționare administrativă, cu un mecanism de determinare a sancțiunilor proporțional situației financiare a subiectului sancționat și cu luarea în considerare a gravității încălcării și a altor circumstanțe aferente. Modificările propuse derivă din faptul că regimul de sancționare actual nu oferă un cadru suficient și eficace pentru sancționare în cazul categoriilor de încălcări existente, inclusiv prin prisma existenței dualității de proceduri.

Totodată, unele categorii de persoane, conform cadrului legal actual nu pot fi sancționați decât prin aplicarea de sancțiuni contravenționale, a căror mărime nu este proporțională cu natura încălcărilor care ar putea fi admise. Spre exemplu, este de menționat că urmare a modificării cadrului normativ aferent sectorului de asigurări, sancțiunile contravenționale stabilite actualmente în Codul contravențional nu sunt suficiente pentru a putea responsabiliza anumite categorii de persoane în cazul încălcării cadrului normativ. Întrucât valorile maxime ale amenzilor conform Codului contravențional, constituie 150 u.c. (7500 lei) pentru încălcări în domeniul asigurărilor, 180 u.c. (9000 lei) în domeniul activității AEI și a BIC și 500 u.c. (25000 lei) în domeniul activității OCN (amendă maximă stabilită în 2020 pentru OCN), constatăm că sancțiunile contravenționale nu sunt eficace și proporționale cu faptele sau deficiențele care ar putea fi admise și nu sunt de natură de a avea un efect descurajant.

În acest context, relevăm, că potrivit principiilor ICP 10.6.4 (Insurance Core Principles) ale IAIS (International Association of Insurance Supervisors), „sancțiunile impuse de autoritatea de supraveghere trebuie să fie proporționale cu natura și gravitatea neconformării de către asigurator cu cerințele de reglementare. Încălcările administrative sau procedurale vor atrage, în general, sancțiuni mai puțin severe decât încălcările care decurg din nerespectarea intenționată de către un asigurator a cerințelor de reglementare. Sancțiunea impusă ar trebui să fie suficient de disuasivă (descurajatoare) pentru ca asiguratorul, sau alți asigurator, să nu comită încălcări similare pe viitor.”.

Aplicarea unui regim sancționator unic este determinată și de dezideratul de uniformizare a procedurilor sancționatoare, desfășurate de BNM, avînd în vedere dificultățile pe care le-ar comporta coexistența a două proceduri de sancționare distincte în cadrul unei autorități publice (procedura administrativă și cea contravențională).

b) eficientizarea mecanismului de răspundere administrativă, similar entităților supravegheate de BNM prin:

- precizarea faptelor care se consideră încălcări;
- delimitarea clară a sancțiunilor aplicabile de măsurile care pot fi aplicate;
- precizarea modului de constatare a încălcărilor, de aplicare a sancțiunilor și a măsurilor, cu referință la prevederile Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

Totodată, în legile sectoriale respective se propun unele modificări pentru eficientizarea activității de supraveghere a entităților vizate de Legea nr. 178/2020, înlăturarea neconcordanțelor în textul legilor în legătură cu preluarea competențelor de BNM, revizuirea trimiterilor desuete și corelarea terminologică cu prevederile altor legi care reglementează domeniul financiar.

3. Modificări ale Codului contravențional care prevăd:

a) abrogarea articolelor 305-310, art. 310² și art. 310³: semnalăm, că abrogarea articolelor respective nu are ca scop dezincriminarea faptelor sancționate conform prevederilor acestor articole, ci doar substituirea contravențiilor din Codul contravențional cu norme punitive prevăzute de legile sectoriale;

b) revizuirea articolelor 304, 304² și 304³ în vederea asigurării aplicabilității prevederilor acestor articole doar în raport cu entitățile supravegheate de CNPF.

4. Modificarea Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în vederea corelării cu prevederile Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și ale Legii nr. 192/1998 cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare.

5. Regimul taxelor care se vor încasa de BNM:

- taxele încasate pentru actele sau acțiunile cu caracter permisiv eliberate sau realizate de autoritatea de supraveghere, aferente domeniilor care constituie obiectul transferului de competențe, să fie vărsate la bugetul de stat (și nu la bugetul autorității de supraveghere). Același regim este aplicat în prezent în cazul taxelor percepute pentru actele cu caracter permisiv eliberate de BNM entităților supravegheate;
- taxele de supraveghere a entităților supravegheate de BNM vor fi stabilite într-un proiect de lege distinct;
- taxele pentru servicii prestate terților, alții decât entitățile supravegheate, în măsura în care sunt prevăzute de lege, se exclud, iar cele prevăzute de actele subordonate legii, urmează a fi revizuite prin hotărîre emisă de BNM.

6. Modul de transmitere a bazelor de date electronice și a sistemelor informatice. Prevederea art. IX alin. (3)

<p>constituie decizie de transmitere în sensul pct. 9 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015.</p> <p>7. Modul de realizare a procedurilor administrative (de licențiere, de control, alte proceduri administrative) care sunt în curs de realizare la data de 1 iulie 2023.</p> <p>8. Modul de prezentare a rapoartelor după 1 iulie 2023.</p> <p>9. Situația proceselor de judecată, a proceselor de insolvență și de lichidare silită, care se propun a rămâne în gestiunea CNPF, precum și modul de implicare a BNM în procesele respective.</p> <p>10. Situația proceselor contravenționale în derulare la data de 1 iulie 2023, în legătură cu substituirea unor contravenții din Codul contravențional cu sancțiuni din legile sectoriale.</p> <p>11. Modul de examinare a încălcărilor comise până la 1 iulie 2023 (pentru care se aplică amenda contravențională), dar care au fost constatate de BNM după 1 iulie 2023 – BNM le va constata, le va examina și le va sancționa în conformitate cu legislația în vigoare de la 1 iulie 2023, dar ținând cont de limitele minime și maxime ale amenzii contravenționale și de prevederile privind prescripția răspunderii contravenționale, stabilite de prevederile Codului contravențional, în vigoare până la 1 iulie 2023.</p>
<p>5. Fundamentarea economico-financiară.</p> <p>Implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare din contul bugetului de stat.</p>
<p>6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.</p> <p>Proiectul de lege are ca obiect modificare unor legi, respectiv, în conformitate cu art. 64 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificările propuse în proiect se încorporează, de la data intrării în vigoare a dispozițiilor de modificare, în actele normative de bază la care se referă.</p>
<p>7. Avizarea și consultarea publică a proiectului.</p> <p>Proiectul de lege urmează a fi consultat public.</p>
<p>8. Constatările expertizei anticorupție.</p> <p>Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.</p>
<p>9. Constatările expertizei juridice.</p> <p>Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției.</p>
<p>10. Constatările expertizei de compatibilitate.</p> <p>Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu urmează a fi supus expertizei de compatibilitate.</p>
<p>11. Constatările altor expertize.</p> <p>Având în vedere că proiectul de lege nu are impact economic sau asupra bugetului public, proiectul nu este supus expertizei economice și expertizei financiare.</p>

MINISTRU

Veronica SIREȚEANU

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

24 martie 2023 nr. 16/2-03/39/419

La nr. 31-001/1/750 din 07 martie 2023

Referitor la înregistrarea proiectului de Lege
pentru modificarea unor acte normative (asigurare
transfer atribuții conform Legii nr.178/2020 pentru
modificarea unor acte normative)

Cancelaria de Stat
copie: Banca Națională a Moldovei

CERERE

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative)
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Banca Națională a Moldovei
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul de lege este elaborat în vederea punerii în aplicare a prevederilor legii nr.178/2020 (în vigoare din 01 iulie 2023) pentru modificarea unor acte normative, care are ca finalitate atribuirea Băncii Naționale a Moldovei a unor competențe de reglementare și supraveghere a sistemului financiar non-bancar, în particular, a atribuțiilor de licențiere/avizare/înregistrare, reglementare și supraveghere a activității asigurătorilor, reasigurătorilor, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din R. Moldova, a asociațiilor de economii și împrumut, a birourilor istoriilor de credit și a organizațiilor de creditare nebancaară – atribuții exercitate în prezent de Comisia Națională a Pieței Financiare.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție; Centrul de armonizare a legislației; Comisia Națională a Pieței Financiare; Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Hiznicenco Sorina, Consultant principal, Secția reglementarea sectorului financiar, Direcția politici financiare, tel. 022 26 26 74, e-mail: sorina.hiznicenco@mf.gov.md ; Persoana responsabilă din cadrul BNM. Ion Costanda, juriconsult principal BNM, tel. 022-822-155; e-mail: ion.costanda@bnm.md
7.	Anexe	1. Proiectul HG pentru aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative); 2. Nota informativă; 3. Tabel comparativ.

Ministru

Veronica SIREȚEANU

Executor: Sorina Hiznicenco
tel.: 022-26-26-74;